

# naš tednik

LETO XXXIV. — Številka 31 5. avgusta 1982 Cena 5.— šil. (7 din)  
Poštnina plačana v gotovini Celovec P. b. b.  
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Protest Enotne liste  
in občine  
stran 2

Ob obletnici smrti  
Mirka Kumra-Črčaja  
stran 3

Dežela palčkov  
stran 5

Masten črv — mastna  
riba  
stran 6

## Žandar Wadl premeščen

Škandalozno nastopanje selškega žandarja Erwina Wadla med novo mašo Stanka Olipa, 11. julija letos, je bilo bolj ali manj zadnje njegovo dejanje. Kot je znano, Naš tednik je kot edini list o tem poročal (štev. 28 in 29.), je Wadl razžalil navzoče in izzval ogorčenje ter ustrezne reakcije. Bil je v uniformi, kar je dalo njegovemu „nastopu“ še poseben pečat.

Proti Erwinu Wadlu je ostro protestiral Narodni svet koroških Slovencev in zahteval njegovo odstavev kot žandar v Selah. Tudi navzoči niso molčali.

Koroška žandarmerijska komanda je zelo hitro reagirala in začela preiskovati vso zadevo. Prav posebno se je pri preiska-

vah opirala na poročila in članek v Našem tedniku. Pred kratkim je dobil Narodni svet od žandarmerijske komande pismeno obvestilo, kot odgovor na protest Narodnega sveta. Žandarmerijska komanda sporoča, da je že po članku v Našem tedniku (15. 7.) začela vso zadevo preiskovati in po tem ustrezno ukrepala.

Okrajni inšpektor Wadl, tako komanda, je trenutno še v bolniški in bo po okrevanju predstavljen na drugo službeno mesto.

Erwin Wadl svoji službi nikoli ni bil kos. Prav posebno pa je v Selah gradil med seboj in vaščani zidove in nezaupanje prav s svojimi protislovenskimi nastopi.

## UVODNIK

Zdaj v poletnem času, ki je zaradi počitnic, oz. dopustov za otroke navadno najlepši del leta, kaže, da odrasli pa tudi organizacije nekoliko globlje premislimo, kaj kot posamezniki in kot skupnost storimo npr. za predšolskega otroka in kako stoji s ponudbami za otroško varstvo po dvojezičnih občinah Koroške, in sicer predvsem glede na upoštevanje materinščine — slovenščine v vzgoji predšolskega otroka, v otroških vrtcih, a tudi doma.

Spet je minulo leto uspešnega delovanja znanih treh dvojezičnih otroških vrtcev v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu (vrtec Slovenskih šolskih sester), v Celovcu (vrtec društva „Naš otrok“) in v Št. Primožu (vrtec Slovenskega šolskega društva). Okoli 140 otrok obiskuje te vrtce, katerim primanjkuje prostora o katerih lahko trdimo, da imajo na oči otroci v njih boljše možnosti za osebni razvoj kot v vseh drugih občinskih in

## V akcijo za dvojezične otroške vrtce!

privatnih otroških vrtcev na dvojezičnem ozemlju. Saj v teh treh dvojezičnih vrtcih dejansko ni zapostavljanja zaradi jezika, je otrokova osebnost v celoti upoštevana.

S tem, da v drugih vrtcih slovenski materin jezik nima nobene veljave, pa je večina otrok koroških Slovencev — torej na tisoče otrok — oropana možnosti, da si gradi življenjske temelje ob upoštevanju celotne otrokove identitete.

Obstaja nevarnost, da tako del otrokove osebnosti, in sicer tisti del, ki je povezan z materinim jezikom z vsemi njegovimi kulturnimi, človeškimi in narodnimi vrednotami, se ne more primerno razviti ali celo zamre.

Če pomislimo, da izobrazba v materinem jeziku tudi v osnovni šoli ni zagotovljena v smislu zajamčenih pravic, je potemtakem normalen razvoj osebnosti doraščajočega sploh ogrožen, če že ne onemogočen.

Otrokom, posebno še nemškogovorečim, je tudi vzeta edinstvena možnost medsebojnega spoznavanja, priznavanja in razumevanja. Posledica pač mora biti le ta, da manjkajo mladim in odraslim temelji za enakopravno življenje, sožitje obeh narodnih skupnosti v deželi.

Kakor so torej razveseljivi uspehi obstoječih treh dvojezičnih otroških vrtcev, je zaskrbljivo dejstvo, da so slovenski starši v večini dvojezičnih občin primorani dati otroke v enojezični (nemški) vrtec ali prikrajšati otroka za možnost predšolske izobrazbe. Nič manj zaskrbljivi pa so pojavi — kakor kažejo podatki dvojezičnih vrtcev in tudi iz dvojezičnega pouka na šolah so znani — zelo pomanjkljivega znanja ali sploh neznanja slovenskega jezika tudi pri otrocih, ki prihajajo iz slovenskih družin. To je najvidnejši izraz in dokaz za asimilacijski pritisk, kateremu je Slovenec na Koroškem dnevno izpostavljen, in katerega oblasti s svojimi protimanjšinskimi ukrepi še naprej stopnjujejo.

## NSKS, KSOO in KEL po najnovejših napadih:

# Oživljanje nacističnega duha je treba zatreti!

Vrsta neonacističnih atentatov v Salzburgu in na Dunaju je zelo razburkala avstrijsko javnost. Antisemitski letaki, kljukasti križi, črne liste in bombe, to je način postopanja desničarskih in neonacističnih skupin. Notranji minister Erwin Lanc je med svojim dopustom na Koroškem v pogovoru za televizijo dejal, da je po njegovem prepoved neonacističnih organizacij nesmiselna. Po njegovem ni mogoče tako iztreti neonacistične miselnosti in bi posamezniki pač naprej, brez organizacijskega zaledja nastopali.

Prejšnji teden v sredo ponoči je pred trgovino Schöps v Salzburgu eksplodirala bomba, ki je bila po izjavah varnostnih organov „primitivno“ narejena. Policija je na kraju zločina pobrala letake s hudo antisemitsko in nacistično vsebino: „Deutsche, geht hier nicht hinein, hier verkauft ein Judenschwein“ (Nemci, ne pojdite noter, tu prodaja židovska svinja). Bomba, železna cev, napolnjena s črnim smodnikom, je napravila precej škode, žrtev pa hvala Bogu ni bilo. Jasno je vsakomur, da so bomba nastavili zlikovci iz neonacističnih in drugih antisemitskih krogov, česar tudi policija ne osporava.

Nekaj ur zatem so desničarski pobalini pomazali na Dunaju spomenik žrtvam nacizma s črnim lakom. Veliki kljukasti križ na podstavku spomenika je nedvoumno kazal v tabor, v katerem je treba

Takemu razvoju se je treba upreti. Uveljavljanje našega jezika, naše narodne skupnosti zahteva tudi od nas več iniciativnosti, še več napora in doslednosti. To pomeni: pri uporabi in gojitvi slovenske besede moramo biti dosledni posebno v lastnih družinah in v svojih medsebojnih odnosih. Bolj dosledno in v večjem številu pa je treba, da kot občani dvojezičnih občin zahtevamo, ustno in pismeno, upoštevanje našega jezika v otroških vrtcih na dvojezičnem ozemlju, da se prizadevamo za izboljšanje po poti samopomoči, kakor so to storili Slovenske šolske sestre že takoj po drugi svetovni vojni in društvo „Naš otrok“ ter „Slovensko šolsko društvo“ v zadnjih letih.

V akcijo torej!

Franc Wedenig,  
poslovodni tajnik NSKS

iskati storilce. Na Dunaju pa so si ti krogi znova izbrali Schöpsovo trgovino in nastavili bombo. Bila je prav tako „primitivna“ kot salzburška in tudi tu so uporabljali črni smodnik. Ta zadnja vrsta neonacističnih zločinov je iztrgala jav-



Je tudi Schöpsova trgovina v Celovcu zastražena?

nost iz mišljenja, da neonacistično gibanje v Avstriji ni močno, končno pa je razcefrala tudi mnenje, da so to pač politični „norci in pobalini“.

Pred meseci je policija dobila v roke črno listo, ki jo je izdala neka doslej še neznan neonacistična skupina. Na tej listi so imena nad sto oseb, ki jih je treba po mnenju organizacije likvidirati. Med navedenimi osebami so tudi profesor Giese, Simon Wiesenthal, vodja židovskega dokumentacijskega centra na Dunaju, vrhovni dunajski rabin dr. Eisenberg in trgovec Böhm, ki je lastnik trgovske verige Schöps. Zadnje tri omenjene osebe prihajajo iz dunajske židovske skupnosti.

Pred stanovanji Gieseja, Wiesenthala in Eisenberga so že pred nekaj tedni eksplodirale bombe, slično izdelane kot tisti, ki sta eksplodirali pred trgovinami Schöps. Policija je izjavila, da ni prijemljivih sledov in dokazov. Isto je dejala tudi po zadnjih atentatih in mazaški akciji.

Atentati pa so pokazali, da je antisemitizem še vedno živ. Večina oseb na črni listi je ali židovskega porekla ali pa simpatizira z Židi. Antisemitizem je še vedno gnoj, na katerem rastejo in uspevajo ek-

stremistične in nacistične gobe, strupene in nevarne gobe.

To je moral doživeti celo minister Steyrer, ki je pred dunajskimi Židi govoril in ostro obsodil neonacizem in antisemitizem. Neonacistični krogi so mu zagrozili in od

tedaj ima minister okrepljeno zaščito.

To je morda le nekaj, da policija končno jemlje grožnje in napade neonacistov in drugih antisemitov resno. Vprašujemo se pa, zakaj ji do danes še ni uspelo izslediti sto-

O zadnjih in zaskrbljujočih napadih, ki so jih izvršili neonacistični krogi, so razpravljali tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, Matevž Grilc, predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Filip Warasch in predsednik Koroške enotne liste Karel Smolle. Posebno pozornost so posvetili novemu napadom desničarskih skupin v Avstriji in s tem v zvezi tudi mazaškemu napadu na Slovensko gimnazijo, ki so ga prav tako spodbudile te skupine. Popolnoma nerazumljiva je po njihovem mila reakcija avstrijskih varnostnih organov na najnovejšo napade desničarskih ekstremistov in na novo oživljanje nacističnega duha.

Zveznega ministra za notranje zadeve, Lanca in koroško varnostno direkcijo pozivajo, da končno razišče mnoge nepo-

rilcev in zakaj ne uspe, da bi razgalila tudi osebe in dejavnike v ozadju. Tiste, ki hujskajo mladino proti državi, proti drugim narodom.

Med raziskavami bombnih atentatov pa je prišlo še nekaj na dan: pred meseci je bilo na nekem gradbišču v Salzburgu ukradenih precej kil črnega smodnika. Kdo jih je ukradel, ni znano. Znano pa je, da so bile bombe napolnjene s to vrsto smodnika. Ta smodnik je mogoče v Avstriji kupiti v trgovini in je razkrinkavanje storilcev morda tudi zaradi tega tako težko?

Po mazaškem napadu na spomenik žrtvam na Dunaju so ljudje iz socialističnih vrst reagirali precej ostro. Spoznali so, da božanje bivših nacistov in njihovo vključevanje v socialistično in ljudsko stranko ni bilo prava pot. Saj je eden od ministrov prvega Kreiskijevega kabineta Korošec, Öllinger, moral odstopiti po protestih javnosti, ker se je zvedelo, da je bil član SS. Tisti, ki so svarili pred nacizmom in antisemitizmom, pa so veljali za norce ali pa še kaj hujšega. Kdo pa je napravil atentat na dunajsko banko Winter, katere posestnik je dunajski Žid, se še ne ve. Kot kaže, neonacistični in antisemitski krogi še nočejo utihniti. Torej, branimo začetkom!

Jasnjene napade na ustanove slovenske narodne skupnosti, na partizanske grobove in posebno na Slovensko gimnazijo. Javnost ima pravico, da končno zve za osebe, ki stojijo za vsemi temi napadi in so policiji gotovo znane.

Tako bi se namreč dokazalo, da imajo iste sile, ki na Koroškem z vsemi močmi nasprotujejo izpolnitvi določil člena 7 ADP in so proti pravicam koroških Slovencev, svoje roke vmes tudi pri terorističnih napadih v drugih zveznih deželah.

Važno je, tako predsednik omenjenih organizacij, da ne omalovažujemo najnovejših napadov nacističnih skupin in jih samo verbalno obsojamo, ampak treba je izrabiti vse zakonske možnosti, da se končno prepreči nacistična dejavnost in da ta gnusni duh izgine.

# Prijavite otroke k dvojezičnemu pouku!



## TEDNIKOV KOMENTAR



Piše  
**Franc Wakounig**

„Vergiß uns nicht die wir hier getötet wurden denn das Vergessen des Bösen ist die Erlaubnis zu seiner Wiederholung“.

Ta napis v Mauthausenu, največjem koncentracijskem taborišču na avstrijskih tleh se mi zdi kot oporoka nam vsem, da moramo braniti začetkom neonacizma in antisemitizma. Prav v Avstriji, deželi tradicionalnega antisemitizma in rojstni deželi enega največjih zločincev in morilcev svetovne zgodovine, Hitlerja, se moramo zavedati, kakšno zlo sta nacizem in antisemitizem.

Danes spet dvigata svoje ostudne glave in brizgata svoj strup na vse strani, posebno pa med mladino. Zapeljiva ideologija o vzvišenosti nordijske rase in nadčloveku, posebno germanskem, ki se bori

hajotovsko preteklostjo in je lovil glasove za SPÖ.

Zato smo veseli, da se vsaj sedaj, po vseh zločinskih napadih, spominjajo protinacističnega in antisemitskega poslanstva svoje stranke. Žalostno in srhljivo pa je, da so morale te glasnike predramiti bombe neonacistov. Veseli smo, da vsaj opozarjajo na neonacizem, ki se je tako bohotno razpredel v naši družbi.

Osupljivo pa je vsekakor slepomišljenje vlade v tej zadevi. Aktivni antifašist in notranji minister Lanc še vedno misli, da je prepoved neonacističnih skupin nesmiselna.

Lepo bi bilo, če bi imeli opravka samo s prepovedjo. Ali ni vlada oz. njena ministrica dovolila kandidaturu rasistične skupine Aktion Neue Rechte pri visokošolskih volitvah in

### Bodimo budni in branimo začetkom

proti „grdemu Židu“, krivcu vseh zločinov in faloterij, ni obležala na smetišču preteklosti. Ne, danes je spet tu in vse kaže, da je moderna in sodobna.

Avstrija se je v državni pogodbi obvezala, da ne bo dopuščala neonacističnih organizacij in antisemitizma. A papir je potrpežljiv, kot to Slovenci zelo dobro vemo. Obe veliki stranki sta že kmalu po koncu vojne začeli vključevati bivše nacistične v svojo stranko, sta jih takorekoč inhalirali. Eden od prvih Kreiskijevih ministrov je bil esesovec. Odstopil je — iz zdravstvenih razlogov — šele, ko je javnost proti temu odločno nastopila.

Šef vlade demokratične Avstrije, sam žrtev nacističnega divjanja, je odprl vrata salona rjavčkom. Ko je Wisenthal razkrinkal Peterja, da je bil član morilske SS-brigade, ga je Kreisky javno zavrnil in kril esesovca Peterja.

Kje so bili tedaj tisti socialistični mandatarji in zastopniki, ki danes, po zločinskem napadu na spomenik žrtvam nacizma tako rotijo in svarijo pred novo nacistično nevarnostjo. Zakaj so tedaj molčali. Kje so bili, ko se je Wagner bahal s svojo

ji s tem pripomogla do „demokratične“ oblečke?

Ali ni vlada dopustila kandidature terorista in neonacista Burgerja pri predsedniških volitvah? In to kljub protestom demokratične javnosti! In potem pa so se čudili in jih je vse bolelo, ko je ventilator velenemških in rasističnih idej nabral nad 144.000 glasov.

Aktion Neue Rechte je s svojimi nastopi že pred visokošolskimi volitvami pokazala, kako bi pometla z demokracijo in Avstrijo. NDP je javno propagirala in še propagira idejo Nemške „Avstrie-Deutschhósterreich“.

Ravno, ko pišem te vrstice, mi je kolega položil na mizo rdečo nalepko z napisom „NDP die rechte Kraft die Ordnung schafft“. In to par dni po tem, ko so bombe, sfabricirane in nastavljenе od neonacistov, poškodovale trgovine in banko, ki so v lasti židovskih sodržavljanov.

Kdor je kdajkoli bil v Mauthausenu ali kakem drugem kacetu, je videl, kam je pripeljalo toleriranje nacističnih in antisemitskih gibanj. Ta bo tudi vedel, da je popuščanje tem silam nevarna enosmernica, ki se konča kot slepa ulica tam, kjer je končalo na milijone ljudi.

## Protest Enotne liste in občine

Vse kaže, da bodo sedaj prevažali nevarne tovore, na katere smo postali pozorni ob zadnjih nesrečah, preko Železne Kaple in Jezerskega vrha v Jugoslavijo. Že sedaj prevažajo bitumen podjetja Geissler po nalogu finančne direkcije za Koroško čez Jezerski vrh. Finančna direkcija za Koroško je utemeljila odlok z argumentom, da je na Ljubelju preveč prometa. Odlok je seveda povzročil veliko razburjenje pri občanah Železne Kaple.

Občinski svet je proti odločitvi vložil odločen protest, ker se je treba resno bati, da je prevoz bitumena šele začetek za prevažanje vseh nevarnih in zdravju škodljivih tovorov. Pretekli terek so zastopniki občine, ki jih je vodil župan Juvan — v delegaciji je bil tudi odbornik EL Lado Hajnžič — predali namestniku deželnega glavarja Frühbauerju resolucijo, v kateri poudarjajo, da bi tak sklep resno

ogrožal varnost občanov in prizadel predvsem veliko škodo turističnim naporom občine.

Občina poudarja, da se je morala preusmeriti v celoti na turizem, saj razen tovarne celuloze Obir ni nobenega večjega gospodarskega obrata v občini. Ravno transport nevarnih snovi pa bi resno ogrožal mir in oddih turistov v obeh hotelih in v zdravilišču; vsi ti obrati ležijo ob cesti na Jezersko. Tudi predikat „zdravilišče“, ki si ga je občina priborila po dolgotrajnih naporih, bi prej ko slej izgubil svojo veljavo. Z narastkom prometa pa bi ta naslov občini itak kmalu odvzeli.

Transport olja in bitumena pa nevarno ogroža predvsem zdraviliščne vode in vrelce, ki ležijo tik ob cesti. „Predstavljajmo si, kaj se lahko pripeti ob kaki nesreči, če bi strupene snovi ali pa olje vdrli v zdraviliščne vrelce,“ je dejal Lado



V četrtek, 29. julija 1982, je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije inž. Marko Bulc sprejel v Ljubljani predstavnike obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev. Slovensko delegacijo sta vodila predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc in predsednik Zveze slovenskih organizacij dipl. inž. Feliks Wieser. Srečanja so se tudi udeležili gospodarski zastopniki koroških Slovencev. Pogovarjali so se o konkretnih vprašanjih, kako še bolj poglobiti obmejno gospodarsko sodelovanje.

Hajnžič, ki v imenu Enotne liste podpira protest občine. „Pa ne samo to. Do sedaj je prišlo mnogo obiskovalcev v Korte, ki so pod naravnim varstvom. Obiskovalcev pa bo vedno več. Vprašam se pa, koliko ljudi bodo še privabile Korte ali Lepena, če bo cesta do Železne Kaple zamašena s cisternami in tovornjaki, ki bodo prevažali transporte v Slovenijo,“ je dodal Lado Hajnžič.

Občina v svoji resoluciji, ki so jo na občinski seji soglasno sprejeli, tudi opozarja na dejstvo, da so vsi vrelci, vključno zgornjega dela Bele, pitna voda in tako predstavljajo še edini rezervoar pitne vode za celotni velikovski okraj. Vsi vrelci pa bi bili ob nesreči za leta onesnaženi.

Sklep občine, da je treba preprečiti iz teh vzrokov vsakršni transport, izrecno izvzema transporte podjetja Obir in dovoz v tovarno ter transporte sosednje občine v Sloveniji.

## PRAZNIK VSEH

Preteklo soboto in nedeljo je sekcija Devin-Nabrežina Slovenske skupnosti priredila v Nabrežini „Naš praznik“. V devinsko-nabrežinski občini je Slovenska skupnost priredila prvi „Naš praznik“, to pred šestimi leti in od tedaj naprej so te družabno-politične prireditve SsK med prebivalstvom zelo priljubljene in jih SsK prireja tudi po drugih občinah. Kot smo poročali (NT, štev. 30), je bil praznik v Proseku velik uspeh in so se ga udeležili tudi koroški Slovenci. Naš praznik v Nabrežini je pritegnil in privabil veliko ljudi, prišli so tudi taki, ki svetovnonazorsko stojijo drugje. V soboto se je vreme precej kisalo, kljub temu pa so organizatorji bili z obiskom zadovoljni. V nedeljo pa je obisk vse presegetil, pa tudi govori so zelo užgali. Občinski odbornik SsK v devinsko-nabrežinski občini, Bojan Brezigar je v svojem govoru povedal, zakaj je SsK šla v občinski odbor — ker je potrebno, da slovenski občani končno stopijo iz politične sence in da dosežejo enakopravnost. Občina je bila še po vojni večino- (Nadaljevanje na 5. strani)

## Na Kosovu se razmere postopoma ustaljujejo

### Vse bolj spoznavajo nevarnost sovražnika

Uspehi, doseženi pri razkrivanju udeležencev lanskih protirevolucionarnih akcij in številnih ilegalnih skupin ter organizacij z različnimi imeni, pa enakim ciljem, zagotavljajo, da se bodo razmere še izboljševale. Zdajšnji politično-varnostni položaj pa je še vedno zapleten. Sovražnik še naprej deluje s stališč albanskega nacionalizma in iredentizma, predvsem prek propagande in pisanja gesel, kar terja še živahnjšo dejavnost zveze komunistov in vseh drugih naprednih sil v pokrajini, da bi jih do kraja razkrili in razkrinkali.

Dolašević je posebej poudaril, da je nenehna dejavnost organizacij in vodstev ZK pripomogla, da delovni ljudje, predvsem albanska narodnost, bolj kot teče čas, vse bolj spoznavajo, kakšno nevarnost

je pomenil sovražnik. Omenil je podatek, da je bilo v zadnjem letu in pol napisanih 6646 sovražnih gesel (letos 2730) in razpečanih 2660 pamfletov, od tega v prvem polletju 1125. Odkrili so 591 ljudi, ki so tiskali in širili gesla in pamflete. Samo v zadnjih mesecih so prišli na sled 263 takšnim ljudem.

Vsebina teh gesel in pamfletov je različna. Tako je na primer pozive k oznamovanju obletnice demonstracij in za oviranje potovanja štafete podpisal „študentski obor“, ki dela kot sekcija „albanske partije marksistov-leninistov v Jugoslaviji“. Oglasila se je tudi sovražna skupina študentov s kosovske univerze, tako imenovanih „pravih gorjancev“, ki so poslali dve pismi predsedniku PK ZK Kosova. S tremi pamfleti se je v vasi Pestovu v vučitrnski občini oglasila skupina, organizirana v okrilju „narodno-osvobodilnega gibanja Kosova in drugih albanskih krajev v Jugoslaviji“, ki zase trdi, da je del „domoljubne in komunistične avantgarde zaslužjenih Albancev“. Objavili so osem „nepreklicnih zahtev“ albanskega naroda v Jugoslaviji.

Na naslove nekaterih osebnosti so poslali sporočilo o tem, da bo-

do dve sovražni organizaciji združili v eno z imenom „gibanje za albansko republiko v Jugoslaviji“; ta organizacija bo imela osrednji organ z nazivom „Znanilo Kosova“.

Tik pred začetkom 12. kongresa ZKJ se je pojavil letak, v katerem so delavce, kmete in dijake pozivali, naj na dan, ko se začne kongres, pridejo na ulice in zahtevajo razglasitev republike. Letak je premeteno sestavljen, saj je pozival k temu, da bi se na ulici zbrali s Titovo sliko, jugoslovansko zastavo, z gesli, ki podpirajo sožitje, in opozorilom, naj ne bi delali neredov. Varnostnim organom je uspelo odkriti nekaj razpečevalcev tega letaka, pa tudi tistih, pri katerih so ga našli v rokopisu. Dvanajstemu kongresu so poslali še več anonimnega gradiva iz države in tujine z iredentističnimi zahtevami.

V posameznih pamfletih in geslih sovražnik med drugim napoveduje tudi oborožene akcije in diverzije, kar ne glede na nestvarnost takih groženj terja večjo budnost in vso mobilnost organizacij ZK in drugih socialističnih sil.

Tam, kjer je premalo razvito politično delo, kjer so zatajili pristojni organi, se pojavlja nasilje, oskr-

najo pokopališča in podirajo nagrobnike, povzročajo škodo po poljih, posameznikom groze s fizičnimi napadi, vznemirjajo njihove domače, poskušajo posilstva in podobno. Ti pojavi nevarno kalijo odnose med narodi in narodnostmi in povzročajo nemir. Dolašević se je pomudil pri zadnjem primeru sovražnega eksponiranja v vasi Koriši v prizrenski občini 24. julija, ko je skupina deklet vzklikala sovražno geslo „Kosovo republika zlepa ali zgrda“. Opozoril je, da to priča o namerah sovražnika, da izkoristi vsako priložnost za svoje razglašanje.

Omenil je, da je v posameznih okoliščinah, na primer v Prištini, Lipljanu, Vitini, Titovi Mitrovici, Vučitrnu in Gnjilanu, izseljevanja več, kot ga je bilo lani. Po nepopolnih podatkih je od začetka leta število zahtevkov za izselitev s Kosova doseglo 3000, iz česar je mogoče sklepati, da ta pojav ne pojenjuje. Da bi zaustavili izseljevanje, so se doslej večinoma odločali za administrativne ukrepe, ni pa bilo prave politične akcije.

Svetislav Dolašević je opozoril, da so varnostni organi doslej odkrili štiri sovražne organizacije in

55 skupin, neposredno povezanih z njimi. Vse te organizacije in skupine so po njegovih besedah zdaj večinoma razbite in so jim onemogočili nadaljnje delo. Kazenski postopek so doslej uvedli proti 529 ljudem, za prekrške pa so kaznovali 1117. Med tistimi, ki odgovarjajo za kazniva dejanja, je največ študentov (155), dijakov (128), prosvetnih delavcev (64), med intelektualci pa sta dva doktorja in 7 magistrstov znanosti, 10 pravnikov, en zdravnik in 14 tehnikov.

To je na kratko povzeta bistvena ocena, izrečena na seji pokrajinskega komiteja ZK Kosova, na kateri so pod predsedstvom Sinana Hasanija zastavili nadaljnje naloge ZK, povezane s stabilizacijo politično-varnostnega položaja v pokrajini. Član predsedstva pokrajinskega komiteja ZK Svetislav Dolašević je uvodoma, ko je govoril o tem, rekel, da je proces diferenciacije pripomogel k temu, da so z vodilnih funkcij v pokrajini odstranili nekatere ljudi, ki so z napačno politiko in številnimi drugimi slabostmi objektivno pomagali sovražniku.



## Ob obletnici smrti Mirka Kumra-Črčaja: Vse življenje za svoj narod

Pred letom dni, 3. avgusta 1981, je na Blatu umrl Mirko Kumer-Črčej. Tedaj je nas za vedno zapustil človek, ki je bil znan Slovencem po celem svetu. Bil je kmet, narodnjak, publicist, politik in kulturnik. Nikdar ni vprašal po plačilu, prevzel je vsako nalogo, če je s tem lahko koristil slovenski stvari. Neutrudni Mirko Kumer-Črčej je postal simbol idealizma in delavnosti. Za svoj narod se je potil, za svoj narod je delal in za svoj narod je umrl. Črčaja sicer ni več med živimi, njegov duh in njegovi uspehi pa še vedno živijo med nami in nam dajejo oporo pri narodnostni borbi.

Mirko Kumer-Črčej se je rodil 21. julija 1910. Obiskoval je kmetijsko šolo Litzlhof. Še zelo mlad je že šolo Litzlhof. Še zelo mlad je že moral prevzeti Črčejevo kmetijo na Blatu. Črčej pa je bil „žejn“ izobrazbe. Prebiral je knjige in časopise, bil je pravi samouk. Vedel je, da se lahko v življenju samo uveljavlja, če bo zadostno podkovan.

Prav kmalu se je rajni vključil v Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu, kjer so ga leta 1940 izvolili za predsednika. Že tedaj je vedel, da je kultura najdražji zaklad slovenske narodnosti na Koroškem, in še v zadnjih letih se je tega zavedal. Hodil je na vsako kulturno prireditve, če so ga le še noge nesle. Noge, ki so bile utrujene od krute življenjske poti.

Leta 1941, v času nacistične strahovlade, so nacisti aretirali vse člane Katoliškega prosvetnega društva v Šmihelu. Tudi Mirko Kumer je prišel v gestapovski zapor. Kljub mučenju in utrujenosti tudi v

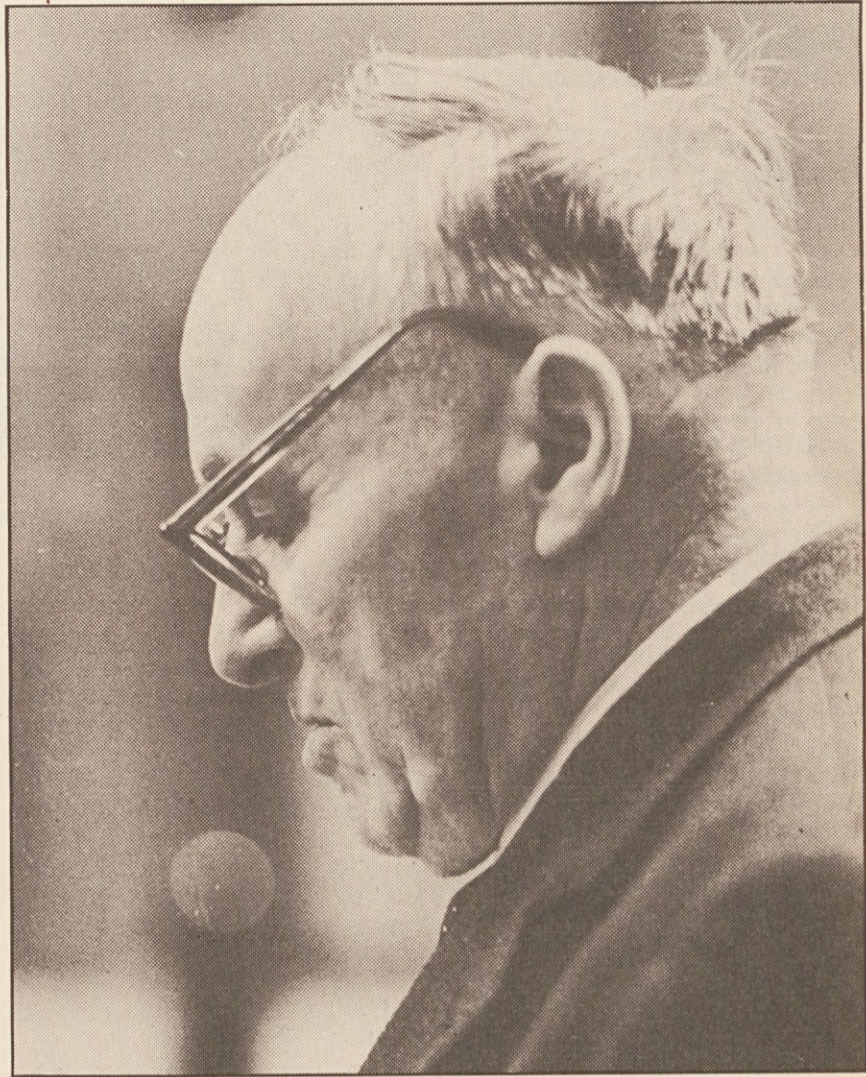
zaporu ni pozabil na Slovence. Na skrivnem je organiziral izredni občni zbor prosvetnega društva.

Ko so Črčaja izpustili iz zapora, je za slovenskega kmeta sledil naslednji udarec. Moral je v vojsko, na rusko fronto. Moral se je boriti proti slovanskemu bratu. Vse te občutke, ki jih je imel mladi Črčej na ruski fronti, je zapisal v svoji knjigi „Po sili vojak“, ki jo je izdala Mohorjeva družba v Celovcu. Prišel je v rusko ujetništvo in celo ruski oficirji so se čudili razglednosti podjunskega „pavra“, ki je obiskoval le kmetijsko šolo.

Ko se je vrnil na domače kraje, se je zavedal, da se mora slovenski narod gibati, če noče izginiti iz površka. Priljubljeni kmet, ki je vzgojil s svojo ženo pet otrok, je že leta 1950 bil izvoljen za podžupana občine Blato. Ljudje so spoznali v Črčaju človeka z izredno razvitim socialnim čutom. Pomagal je tistim, ki so pomoč najbolj potrebo-

vali. V naslednji mandatni dobi so mu zaupali vso skrb za občino Blato. Mirko Kumer-Črčej je postal župan. Ni poznal oportunitizma in klečeplazenja, ostal je kljub temu vedno kar je bil, sin slovenskega kmeta. Že tedaj je zahteval dosledno dvojezičnost. Topografski napisi v občini so bili dvojezični in tudi na občinskih uradih se domačinom ni bilo treba mučiti z nemščino. Lahko so govorili v domačem, slovenskem jeziku. Črčejeva zasluga je tudi, da so v tem času začeli zidati šolo pri Božjem grobu ter dogradili šolo na Komlju. Leta 1958 so Slovenci na Blatu zbrali skoraj polovico vseh glasov. Večinske stranke pa so šle v koalicijo in blaški kmet je postal „le“ podžupan. Strankam je namreč Mirko Kumer postal „prenevaren“. Spoznali so, da ni „neumni kmečki sin“, marveč izobražen, brihten in predvsem priljubljen občan. To je bil tudi eden izmed vzrokov, da so občino Blato združili z „nemško“ občino Pliberk. Ampak Črčej ni klonil. Kljub težkim razmeram je postal v občini Pliberk podžupan.

Mirko Kumer pa se je tudi zavedal, da je slovenski narod kmečki narod. Kmetje pač tudi potrebujejo svoje zastopstvo. Kljub temu, da je bil rajni že zdavnaj preobrnjen, je bil leta 1956 izvoljen za zastopnika slovenskih kmetov v okrajno kmetijsko zbornico, leta 1966 pa v deželno kmetijsko zbornico. Delo, ki ga je Črčej prevzel, je vedno opravljal z vsemi močmi. Vedno se



je zavedal odgovornosti, ki jo je nosil in na noben način ni hotel razočarati slovenski živelj na Koroškem, ki mu je vedno zaupal.

Bil je človek, ki je vedno in povsod zagovarjal samostojno politično nastopanje, samostojno izražanje politične volje. Veroval je v lastno moč. Zaradi tega je leta 1965 prevzel pri deželnih volitvah mesto glavnega kandidata Koroške volilne skupnosti. Čeprav ni postal deželni poslanec, je lepo število glasov bilo izraz zaupanja do podjunskega kmeta. Mirko

Kumer-Črčej je opravljal nešteti del. Vsa so bila povezana s slovenskim narodom. Bil je tudi predsednik Združenja staršev na Slovenski gimnaziji, član odbora in 25 let predsednik nadzornega odbora pliberške zadruga. Moral pa je tudi biti kmet in družinski oče. Vsek se mora vprašati, kako je vse to zmožgel. Moč je našel v veri. Delal in raztrgal se je za bodočnost. Poznal je samo en cilj: „Enakopravnost slovenskega naroda!“ Nadaljevali bomo pot slovenskega idealista. Klanjamo se spominu Mirka Kumra-Črčaja.

## KDZ Pliberk-Blato: delo se je pričelo

Ni še dolgo od tega, ko smo na Blatu slavnostno otvorili prvi podeželski klub Koroške dijaške zveze. Mladina in starši so bili navdušeni nad iniciativo KDZ, ki je z velikim trudom in požrtvovalnostjo izgradila na Blatu klubske prostore. Poleg tega je KDZ uspelo, nagovoriti veliko mladine, ki od otvoritve naprej redno zahaja v klub. Tako je klub postal prostor, kjer se mladi na srečava in skupno oblikuje svoj

program. Pri tem se bodo upoštevale želje vseh članov v kolikor se bodo pač ujemale z namenom in z načeli kluba. Že takoj na prvih sejah je bilo izraženih toliko želj in predlogov, da je program do konca tega leta že prenapolnjen. Ob mrzlih jesenskih in zimskih večerih bodo prijatelji filma prišli na svoj račun. Redno, vsakih 14 dni bomo v klubu predvajali slovenske in po možnosti tudi nemške filme. Pozi-



prosti čas. V delovnih krožkih, ki doslej obsegajo šport, kulturo in klubske dejavnosti, mladina ustvarja sama svoj program, kar je izrednega pomena za razvoj mladega človeka. Mladina skuša predvsem sama, po svojih možnostih in močeh oblikovati delovanje v klubu. Na zadnji delovni seji, katere se je ponovno udeležilo zelo veliko mladine, so se postavile smernice za delovanje kluba do konca tega leta. Trenutno največjo važnost polagamo na klubske dejavnosti. Mladini se bo vsak teden nudil pester

mi bodo program še zaokrožile druge prireditve kot predavanja, diskusije, kvizi in družabni večeri. Po pliberškem sejmu se bo odpejala skupina mladink in mladincev na otok Rab, kjer bodo brezplačno „prebili“ osem dni na morju.

Da bo mladina v klubu imela čim bolj udobno in prijetno, je pretekli teden tajnik Kluba slovenskih občinskih odbornikov podaril klubu KDZ deset mehkih naslanjačev. Klubu slovenskih občinskih odbornikov se na tem mestu prav prisrčno zahvaljujemo.

Kakor vsako leto je tudi ob zaključku šolskega leta 1981/82 po almanahu ob 25. obletnici izšlo tradicionalno letno poročilo Zvezne gimnazije za Slovence. Obširnimi statistikami, tabelami in drugim najbolj podrobnim podatkom sledijo članki, čestitke, ponatisi govorov in posnetki o srebrnem jubileju Slovenske gimnazije. Višji študijski svetnik, profesor, diplomirani trgovec, magister Franc Brežjak nadalje poroča o opravljenem letu abiturientskega tečaja za slovenske maturante; znova poudarja pomen, ki ga ima ta ustanova za slovensko narodno skupnost. Prof. dr. Marija Spieler piše o vsakoletnem slavistično-pedagoškem

### Letno poročilo 1982

seminarju, glavnošolski učitelj Franc Krištof pa razpravlja o vlogi kreativnosti v likovni vzgoji. Višji študijski svetnik profesor dr. Stanislav Cegovnik posveča dr. Cirilu Kumpu ob odhodu z gimnazije besede slovesa, profesorju dr. Janezu Polancu pa čestita šolski nadzornik, dvorni svetnik dr. Valentin Inzko za naslov strokovnega nadzornika za verouk. O krajevnih, ledinskih in hišnih imenih v Rožu razpravlja dr. Anton Feinig, na tem področju znani strokovnjak. Zmagovalec srebrne medalje pri četrti mednarodni olimpiadi rusčine Miha Vrbinc, opisuje teden, ki ga je prebil v Sovjetski zvezi. Linz in Mauthausen so si ogledali dijaki 7. B razreda, poroča Rudi Vouk ml.

Martina Ogris

## Ogledali smo si predstavo »Slehnernik«

V nedeljo, 1. avgusta, se je skupina koroških Slovencev odpravila na pot, da bi si v Salzburgu ogledala „Slehnernika“.

Peljali smo se po avtocesti do bližine Salzburga, kjer smo imeli skupno sv. mašo. Po kosilu pa smo si ogledali stari del mesta Salzburg. Obiskali smo nekaj cerkv in drugih zanimivosti, kot cerkev sv. Trojice, univerzitetno cerkev, Mirabellgarten in Residenzbrunnen.

Nato pa smo se podali na Domplatz, kjer je bila tudi predstava drame „Jedermann — Slehnernik“. Napisal jo je avstrijski pisatelj Hugo von Hofmannsthal. Živel je od leta 1874 do 1929. Njegova dela kažejo visoko jezikovno umetnost in nekaj njegovih del je Richard Strauß celo uglasbil.

„Slehnernik“ je drama bogatega moža, ki se bori s smrtjo. Slehnernik prireja veselice in vabi svoje prijatelje in znanca na pojedine. Popolnoma je podlegel materializmu in ob tem pozabil na Boga. Čeprav ga njegova mati opozarja na njegov način življenja, se ne mara še spreobrniti.

Slehnernik je spet priredil veselico, ko kar naenkrat zagleda med gostijo smrt, ki terja od njega obračun o njegovem življenju. Slehnernik jo je komaj pregovoril, da ga je pustila pri življenju vsaj še nekaj časa, da bi lahko napravil življenjski obračun.

Ko je Slehnernik prosil svoje znanca in prijatelje naj ga spremljajo do svojega cilja, so se vsi zbal in ga zapustili. Tudi vse njegovo premoženje ga ni moglo

spremljati. Tako je uvidel, da bo moral potovanje v večnost nastopiti sam.

Edino, kar mu je še ostalo, so bila njegova dobra dela. Ta pa so se sama ponudila, da bi ga spremljala na potovanju v večnost. Toda Slehnernik jih je zaničeval in zasmehoval, češ da si z njimi nič ne more pomagati.

Njegova druga spremljevalka pa je bila vera. Slehnernik ji je izpovedal vero v enega Boga, ona pa mu je s tem obljubila, da mu bo Bog odpustil vsa njegova slaba dejanja. Ko se je Slehnernik skesal, je odšel v cerkev.

Ta spreobrnitev pa hudiču seveda ni bila všeč in je hotel izrabiti še zadnjo možnost, dobiti Slehnernika zopet pod svojo oblast. Hotel je za njim v cerkev, a vera in dobra dela sta mu zaprli pot, češ da nima več oblasti nad Slehnernikom. Tako se je hudič moral praznih rok vrniti v pekel. Slehnernik pa je v spremstvu dobrih del in vere, ki sta mu pripomogli do spreobrnitve, odšel srečen v večnost.

Globoki smisel te drame je v tem, da materializem in bogastvo človeka ne moreta osrečiti. Odvzmeta mu celo lahko večno srečo, ker se človek samo trudi za posvetne stvari, ob tem pa pozabi na svojo dušo, ki pa ni ustvarjena le za na ta svet, temveč za v večnost.

Drama „Slehnernik“ nas je vse zelo navdušila, saj so igranci tudi zelo lepo in dobro podali. Kolikor sem slišala od mojih sopotnikov, ni bilo nobenemu žal, da se je odpravil v Salzburg k „Slehnerniku“.

Marija Perne



## PRIREDITVE

## LOČE

## FOLKLORNI VEČER

**Prireditelj:** SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah  
**Kraj:** gostilna Pušnik (Wrolich) v Ločah  
**Čas:** petek, 6. 8. 1982, ob 20.30  
**Nastopajo:** Tamburaški ansambel SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč, folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel

## POČITNICE NA KALIŠAH

**Prireditelj:** Katoliška mladina v Celovcu  
**Čas:**  
 za dekleta od 8. 8., do 15. 8. 1982  
 za fante od 15. 8., do 22. 8. 1982  
 Prijave sprejema Katoliška mladina, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, tel.: (0 42 22 / 51 11 66).  
 Podrobnejše informacije dobite po prijavi!

Zveza koroških partizanov vabi na **ODKRITJE SPOMENIKA ŽRTVAM** ki so jih nacisti leta 1944 pobili in sežagali pri Karlutt-u na Svinški planini  
**Odkritje** bo 8. avgusta 1982, ob 14. uri. Zbirališče je od 12.30 do 13. ure na parkirnem prostoru med delovnim uradom in pošto v Velikovcu.

ŠT. PRIMOŽ  
FOLKLORNI VEČER

**Prireditelj:** SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni  
**Kraj:** kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu  
**Čas:** petek, 6. 8. 1982, ob 20.30 uri  
 Gostuje znana folklorna skupina KUD „Matija Valjavec“ iz Preddvora pri Kranju.  
**Sodeluje:** mešani pevski zbor „Danica“ ter duo „Polzer“ iz Št. Vida v Podjuni

ŠT. PRIMOŽ  
KONCERT

**Prireditelj:** SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni  
**Kraj:** kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu  
**Čas:** sobota, 14. 8. 1982, ob 20.30 uri  
 Družinski instrumentalni kvartet „Rauscher-Bürgle“ iz Münchna bo igral znane in priljubljene melodije znanih skladateljev.  
 Poleg tega bodo sodelovali domači solisti:  
 Danijela Kežar — sopran  
 dr. Mirko Wakounig — tenor  
 Marija Kežar — alt  
 Stanko Polzer — bas  
 Klavirska spremljava: Hanzi Kežar, Stanko Polzer, Marija Kežar

BLATO PRI PLIBERKU  
Predvajanje filma  
„SREČA NA VRVICI“

**Prireditelj:** KDZ-Pliberk  
**Kraj:** klubski prostori KDZ na Blatu  
**Čas:** petek, 13. 8. 1982, ob 20. uri

**GLOBASNICA  
 GLOBAŠKA POLETNA NOČ**  
**Prireditelj:** SKD v Globasnici  
**Kraj:** Šoštar v Globasnici  
**Čas:** sobota, 14. 8. 1982, ob 20.30 uri  
**Igrajo:** „FANTJE TREH DOLIN“

HODIŠE  
KONCERT NA ORGLAH

**Prireditelj:** Katoliška prosveta v Celovcu  
**Kraj:** Farna cerkev v Hodišah  
**Čas:** sobota, 21. 8. 1982, ob 20. uri (po sv. maši)  
**Orgle:** Angela Tomanič  
**Vijolina:** Vera Belič

SV. VIŠARJE  
SHOD NA SV. VIŠARJE

v soboto, 21. 8. 1982. Sv. maša bo ob 11. uri  
**Shoda se bodo udeležili:** Vidinski nadškof Battiski, Ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar in celovski škof dr. Egon Kapellari

**IZLET NA POLINIK (2870 m) v „Kreuzcevkovi skupini“**  
 v nedeljo, 15. 8. 1982  
**Odhod:** ob 5. uri zjutraj iz Št. Jakoba v Rožu (na trgu).  
 Vrh spada v družino „prijateljstva“.  
**Prireditelj:** Slovensko planinsko društvo Celovec



Tamburaška skupina iz Slovenjega Plajberka, ki jo vodi Pavel Lausegger je navdušila v Rožeku.

## Rožek

Kulturno društvo „Peter Markovič“ iz Rožeka je vabilo minulo nedeljo na „Večer pesmi in folklorne“. Prireditelj je soorganizirala občina Rožek. Župan Herbert Schiller je tudi poskrbel prostore za ta kulturni večer. Sam župan se je čudil, da je bila gostilna Woschitz na Muti do zadnjega kotička napolnjena, kar je za rožeške razmere nekaj popolnoma nenavadnega. Obljubil je tudi, da bo občina vsako leto organizirala kulturni večer, kjer bodo sodelovala slovenska in nemška društva.

Pogram kulturne prireditve je bil zelo pester. Predvsem letoviščarji, ki so bili zelo močno zastopani, so bili navdušeni nad vižami tamburaškega ansambla iz Slov. Plajberka, ki ga vodi Paul Lausegger.

## Št. Jakob

Kdaj pa kdaj je sicer nekoliko zakapljal, toda dobro razpoloženih v šotoru to ni preveč vznemirilo, se pravi, da je minulo soboto na „Poletni noči“ v Št. Jakobu bilo dobro vzdušje in da plesalci v predivanju in suvanju na plesišču skorajda niso opazili kapljic, ki so tu pa tam le prodrle skozi streho šotora. Pevci SPD „Rož“ iz Št. Jakoba so v polnem šotoru imeli polne roke dela: pekli so klobase, čevapčiče in kdove kaj še vse, nalivali so pijače, jih raznašali po šotoru, organizirali srečolov in če se je le dalo tudi sami poskočili na plesišče. Godci znanega „Celjskega kvinteta“ so sicer dobro zaigrali in zapeli, toda prenekateremu plesalcu se je zdelo, da so le prepogostokrat počivali. Karkoli že, pretežno mladim organizatorjem in njihovim pomagačem je treba priznati, da so znali resnično spretno izpeljati to šentjakobsko poletno ponočevanje. Bila sem priča, in še trudna nisem bila, ko je zagorela tam daleč za Obirjem zgodnja jutranja zora.

## Bistrica v Rožu

Edinstven koncert so doživeli gosti kulturnega večera na Bistrici v Rožu. Kulturni referat Bistrice v Rožu je namreč organiziral ta večer, pri katerem so ga oblikovala vsa društva rožanske občine; tudi slovenska društva je občina povabila.  
 Pionirska prireditelj v občini Bistrica v Rožu je našla pri občinstvu izredno dober odmev. Bistriška kinodvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Vzdušje je bilo izvrstno. Nemškogovoreči je sedel poleg Slovenca in nihče se ni pritoževal, da sosed govori drug jezik in je druge narodnosti. Vsi so se veselili uspele kulturne prireditve.  
 Med posameznimi točkami je povezoval v obeh deželnih jezikih član moškega pevskega zbora „Kočna“ dr. Tomi Partl.  
 Osvetlil je tudi zgodovino nastopajočih skupin in z dobrimi smešnicami je skrbel za odlično vzdušje. Med udeleženci kulturnega večera je pozdravil tudi župana občine Baurechta.

Otroška folklorna skupina iz Železne Kaple pod vodstvom Urške Pavl, je s svojimi poskočnimi plesi predstavila številnim tujcem slovenski narodni ples. Višek kulturne prireditve pa je bil nastop domačega otroškega zbora, ki ga vodita Gerti Valentinič in Margit Lesjak. Otroci so zapeli slovenske pesmi in publika jih je odlikovala z bučnim aplavzom.

Domači „Podhumški kvartet“, ki obstaja šele pol leta, in ga vodi Aleks Šuster, je zapel slovenske in nemške pesmi.

Med posameznimi točkami sta povezovali Margit Lesjak in Gerti Valentinič, ki sta na zelo prijeten način predstavili koroške Slovence.

Ob koncu se je tudi župan vsem zahvalil za obisk, predvsem pa društvu „Peter Markovič“, ki je organiziralo uspele kulturni večer.

Slovensko pesem je predstavil moški pevski zbor „Kočna“ iz Sveč. Sodelovali so tudi Volkstanzgruppe iz Sveč, Arbeitergesangsverein z Bistrice v Rožu in pevski zbor Singkreis, prav tako iz Bistrice v Rožu.

Največji aplavz so „želi“ mladi tamburaši prosvetnega društva iz Št. Janža v Rožu, ki so s svojimi melodijami očarali publiko. Instrumentalni duo Tonč in Lojz pa sta s svojimi luštnimi vižami prav tako zelo dobro uspela. Prireditelj je bila dokaz, da je možno tudi na Koroškem organizirati koncerte, pri katerih sta obe narodnosti enakovredno zastopani, če je le na obeh straneh pripravljenost in volja. Zakaj bi torej ne postavili mostove med obema narodoma tudi na kulturnem, političnem, gospodarskem in katerikoli drugem področju?

## Vogrče

Kako majhen kraj lahko napravi velike reči, je dokazala slovesnost blagoslovitve velikega novega gasilskega avta v nedeljo, 11. julija.

Gasilski avto je najmodernejši tipa „Magyrus“ s 160 PS in vsebuje cisterno s 1300 l vode za takojšnjo gašenje in še dva druga načina brizganja. Avto je opremljen še z motorjem za zasilni tok (Notstromaggregat), s pionirsko opremo, nezgorljivo obleko, dihalnimi maskami in zlojživimi lestvami.

Razumljivo, da je cena avta velika: 1.250.000 šilingov. Od tega je dala deželna vlada 550.000 šilingov, občina 400.000 šilingov, domače društvo pa 300.000 šilingov. Prav zato, ker je domače gasilsko društvo toliko prispevalo, je bilo možno kupiti avto.

Za ta veliki dogodek je društvo pripravilo dostojno slovesnost. Sv. maša je bila na prostem pred gasilskim domom, ki jo je imel namesto obolelega domačega župnika šmihelski kaplan g. Marjan Schuster, ki je tudi blagoslovil avto in imel nagovor v obeh jezikih. Berili sta brala dva odbornika gasilskega društva, Rudi Kantschitsch in Štefan Enzi, eden slovensko, drugi nemško. Prepeval je izvrstno domači cerkveni zbor pod vodstvom šol. ravnatelja Jožka Koncilija.

Ob blagoslovitvi so govorili še: zastopnik deželne vlade Josef Schantl, deželni gasilski poveljnik Peter Gradnitzer in v imenu občine finančni in gasilski referent ravnatelj Valentin Vauti, ki je primerno govoril v obeh deželnih jezikih.

Gasilsko društvo v Vogrčah se pristočno zahvaljuje vsem obilnim darovalcem za tako obilno pomoč. Ljudje radi darujejo, ker vidijo, da društvo ves dobiček od veselice in darove koristno uporabi, saj je društvo v zadnjih 10 letih izdalo že 600.000 šilingov za čimboljšo tehnično opremo. Poleg denarja pa so člani mnogo prispevali s prostovoljnimi delom. Gasilskemu društvu v Vogrčah čestitamo k takemu delu in uspehu!

## Železna Kapla

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ iz Železne Kaple je letos že sedmič organiziralo mednarodno srečanje folklornih skupin. Osem skupin iz Avstrije, Jugoslavije in Italije se je udeležilo tega srečanja. Domačo društvo „Zarja“ je bilo zastopano kar s tremi skupinami. Pri srečanju sta sodelovali tudi „Landjugendgruppe Vellachtal“ in prosvetno društvo „Zarja“ iz Žitare vasi. Folklorna skupina „Markovci“ iz Ptuja, folklorna skupina tovarne „Iskra“ iz Kranja in folklorna skupina „Travnik“ iz Gorice so popestrili izredno kvaliteten kulturni popoldan. Prvič se je tega srečanja udeležil mogočni pihalni orkester iz Več.

Povorka, ki se je zbrala pri glavni šoli, se je počasi premikala proti hotelu „Obir“, kjer so posamezne skupine nastopale. Na čelu povorke je korakala folklorna skupina iz Bele. Številni turisti so stali ob robu ozkih ulic Železne Kaple in občudovali noše, značaj in temperament slovenskih skupin. V letoviščarjih se je spet zbudila želja po starih navadah in šegah, po podokencih in domačem plesu. Vse to je namreč v industrializiranih mestih naših gostov le še zgodovina.

Pred Obirjem se je povorka ustavila in skupine so nenadoma zaživele. Vsaka je na plesnem odru pokazala, kaj zna. Slovenski narodni plesi so letoviščarje tako navdušili, da se je marsikateri spozabil in zavriskal. Samo vreme ni bilo tako dobre volje. Zadnji dve skupini sta morali zaplesati, ko je že lilo kot iz „škafa“. Nekateri gledalci so zbežali, drugi pa so vztrajali do konca, ker jim je bila prireditelj pravi kulturni užitek. Turisti so na tem srečanju spoznali slovensko kulturo in marsikdo si je mislil ali rekel: „Ta kultura ne sme izumreti!“

## Obirsko-Ojstrc

Že sedem let je od tega, ko nas je za vedno zapustil selski župan Herman Velik. V spomin na slovenskega narodnjaka, SPD „Obir“ organizira vsako leto „Pohod na Obir“ v spomin Hermanu Veliku.  
 Tudi ob slabem vremenu so se zadnje nedelje ob 10. uri zbrali vrh Obirja prijatelji in znanci rajnega župana. Približno 80 udeležencev je prispelo na Ojstrc. Predsednik SPD „Obir“, dr. Gustl Brumnik je pozdravil vse udeležence, prav posebno družino Velik in konzula SFR Jugoslavije Alfonza Naberžnika z družino.

Ob petju slovenskih pesmi na Obirju so se udeleženci spominjali prijaznega in delavnega Selana Hermana Velika. Tudi „Logaški oktet“ iz Slovenije se je udeležil tega spominskega pohoda in je s tem dokumentiral svoje globoko spoštovanje do Hermana Velika.

Skupina je nato šla na planino Maruf. Ob pijači in jedači se je razvil pravi družabni popoldan. Tudi vreme je „izreklo“ svoje spoštova-

## ČESTITAMO

Marija Klančnik iz Gorinčič pri Št. Jakobu v Rožu je te dni praznovala svojo 80-letnico. Čestitamo!

Svojo 70-letnico je praznovala Suzana Sturm, pd. Šturмова mama iz Mokrij pri Dobrli vasi. Čestitamo!

Večno zvestobo sta si zadnje soboto obljubila Mira Urank iz Encelne vasi pri Galiciji in Milan Blažej, doma na Suhi pri Pliberku. Na skupni življenjski poti želimo mlademu paru vse najboljšje!

Ana Kuster, pd. Zulechner iz Mokrij pri Dobrli vasi je praznovala svojo 84-letnico. Čestitamo!

nje spominskemu pohodu. Temne megle je razpihal veter in prijazno sonce je ogrevalo udeležence piknika. Ob pozni uri so se zadnji vračali na svoje domove.

## Brnca

Odbor slovenskega prosvetnega društva „Dobrač“ na Brnci se je letos odločil, da društvenike ne popelje na izlet preko meje, temveč da jim razkaže ožjo domovino. Tako smo se zadnje nedelje junija odpravili na pot v Podjuno.

Pot nas je vodila ob Vrbskem jezeru v Celovec, preko Tinj in mimo Klopinskega jezera v Št. Primož. Tam so naši društveniki prisostvovali sv. maši. Naš obisk pa ni veljal le novi cerkvi, temveč predvsem ogledu novega kulturnega doma. Nismo se mogli načuditi tej edinstveni zgradbi. „Danici“ moramo čestitati za tako lepe prostore. Po ogledu pa smo se zopet nabasali v avtobus, ki nas je popeljal v Železno Kaplo, kjer nas je pred hotelom Obir pozdravil dež, pri kosilu pa inž. Peter Kuhar, ki se je nato z nami odpeljal na Peršmanov dom. Tam smo si ogledali muzej NOB na Koroškem. Inž. Peter Kuhar nam je razlagal celotni nastanek tega muzeja, zlasti pa nam je živo orisal zločin, ki se je napravil nad Peršmanovo družino in pa narodnoosvobodilno borbo, ki se je med vojno odvijala v kapelški okolici. S Peršmanove domačije nas je naš vodič inž. Peter Kuhar popeljal v tovarno celuloze na Rebrci, nam tam razkazal novo halo in nas nato povabil še na Obirsko, kjer je bilo v šotoru obirsko žegnanje. Večina je bila prvič na Obirskem. Po obisku na Obirskem smo se poslovili in se preko Apač, Šmarjete, Borovelj in Št. Jakoba vrnili domov. Tu pa se še enkrat zahvaljujemo inž. Petru Kuharju za izvrstno vodstvo, brez katerega izlet ne bi dosegel svoj cilj.

Pa nismo bili samo na izletu. Po dveh letih smo se zopet poskusili v nogometu. Dva tedna po izletu smo imeli na Prangarjevem igrišču „Elanovce“ v gosteh in smo jih premagali s 5 : 2. Da nam ne bi katero moštvo hotelo odkupiti kakšne naše zvezdnike, imena igralcev ne imenujemo. Pač pa vas obveščamo, da nameravamo začetka septembra napraviti nogometni turnir in naj se interesenti kmalu javijo.

Tudi srečanja z Ziljani na Poldniku se je udeležilo lepo število naših društvnikov.

**GALERIJA TINJE**  
 Razstava Stanka Sadjaka je odprta do 14. 8. 1982.



## Zaključna prireditev otroškega vrtca v Št. Primožu:

# »Dežela palčkov«

V petek, 30. julija, popoldan, je bila v šentprimškem otroškem vrtcu zaključna prireditev letošnjega leta. Seveda pri otroškem vrtcu bolj težko govorimo o „šolskem“ letu, a mala šola, ki jo obiskujejo otroci zadnjega letnika, opravičuje to poimenovanje.

Šentprimški otroški vrtec šteje med najbolj priznane in priljubljene otroško-vzgojne ustanove južne Koroške. To izkazuje tudi želja staršev iz najširše okolice, ki hočejo, da bi njihovi malčki obiskovali ta vrtec. Kot je povedala voditeljica vrtca, Simona Rovšek, bo polovica otrok začela jeseni obiskovati šolo, vrtec pa je že polno zaseden in še bi bilo treba prostora, da bi mogli upoštevati vse prijave in najave. Ena največjih motivacij, da dajejo starši otroke v vrtec,

kemu vrtcu v tej občini, sedaj le začeli beliti glavo in spreminjati svoje mišljenje. Morda pa bi bilo le najboljše, da bi se sami vsedli za nekaj časa k otrokom v vrtcu in bi tako doživeli, kako delajo v vrtcu z otroci. Zelo so starši pohvalili delo obeh vrtnaric in ostalega osebja, ki pomaga, da otrokom ničesar ne manjka. Vsi pa so prav posebno poudarili delo obeh vrtnaric, Simone Rovšek in Helije Novak na jezikovnem področju.

V petek popoldan so se zbrale mamice in prijatelji otrok, da bi skupaj z njimi in vodstvom vrtca praznovali zaključek leta. Na vrtu so bile postavljene majhne tržne stojnice, različni izdelki otrok so krasili prostor, vmes pa je bil veliki direndaj in živžav. S pesmijo so otroci pozdravili obiskovalce, nato pa so

posled so povabili vse navzoče, posebno pa mamice, naj sodelujejo. In glej, dovolj je bilo smeha, ko so mamice skušale preteči z repico na žlici igrišče in so napihovale vrečke. Otroci pa so pokazali, kako znajo skakati v vrečah.

Po teh več ali manj akrobatskih vložkih se je voditeljica vrtca, Simona, vsem prav prisrčno zahvalila za obisk in za zaupanje in vse povabila, naj si ogledajo „tržnico“. Tam so otroci po šilingu „prodajali“ svoje izdelke — pecivo, jedačo, pijačo in seveda je v par minutah vsega zmanjkalo.

Po prireditvi smo pobarali nekaj navzočih za mnenje o prireditvi in o vrtcu sploh.

**Zofka Lesjak** iz Goselne vasi, najstarejši sin hodi v vrtec, je tako povedala: „Proslava je zelo uspela. Po mojem se otroci veliko naučijo, posebno bi omenila slovenščino. Tudi drugega otroka bom dala v vrtec.“

**Hermína Ropcke** je poročena z Nemcem iz Wuppertala, živita v Spodnjih Vinarah: „Presenečena sem, kako znajo pritegniti otroke k sodelovanju. Fant bi najraje še v nedeljo šel v vrtec. Prav posebno pa me veseli, da je vzgoja v obeh jezikih, kar je samo obogatitev za otroke.“

**Finej Wastl iz Lovank** je rekla: „Moja hčerka se je v vrtcu dobro naučila tudi pismene slovenščine, kar ji bo v šoli samo prav prišlo. Rada je hodila v vrtec. Proslava je bila zelo prijetna.“

**Irena Starc iz Klopinja:** „Zaradi slovenščine hodijo otroci v vrtec in nisem razočarana. Zato se jim bo v šoli bolje godilo. Zelo zadovoljni pa so otroci z obeh vrtnaricama.“

**Danijel Wakounig** hodi prvo leto v vrtec in je dejal sledeče: „Tu mi ugaja, ker je nas toliko otrok in se veliko igramo. Tudi moj brat Samo bo šel drugo leto v vrtec, a takrat bom jaz že v skupini večjih.“

Nadvse odgovorno nalogo ima **Peter Stern iz Stare vasi**, ki mu otroci pravijo kar šofer. Od vsega začetka že vozi otroke iz oddaljenih vasi v vrtec in je dosedaj vse srečne in zdrave pripeljal v vrtec in domov. Da so starši in otroci s svojim šoferjem zelo zadovoljni, ni treba posebej omenjati. Po zaključni

vrtca, je takole ocenila delo vrtca: „To je ena najbolj pozitivnih ustanov Koroške. Tu se otroci že v zgodnji mladosti vzgajajo v duhu strpnosti in pravega dojemanja narodnosti. Prireditev, ki je bila odlična, je pokazala, da se budi v otrocih kreativnost, da se vzgajajo v duhu skupnosti in samostojnosti in dobijo čut pravega tovarištva. To jim bo ostalo vse življenje. Pomembno pa je tudi, da so danes starši sodelovali. O vrtnaricah pa bi samo dejala, da je njima poklic tudi poslanstvo, saj se zavzemata za vsakega posameznega otroka in to pove vse.“



Veselite je bilo veliko ...

je prav gotovo vzorna dvojezična vzgoja. Morda si bodo tisti žitrajški občinski očetje, ki so bili proti dvojezičnemu občins-

zaigrali in zapeli pravljico o Sneguljčici. Povedali so, kako se jim je godilo na morju, koga in kaj so srečali v gozdu in na-



prireditvi je dejal: „Otroci so zelo disciplinirani in lahko rečem, da je to tudi sad mirne in miroljubne vzgoje v vrtcu. Med vožnjo z njimi ni problema, ker lepa beseda najde tudi lepo mesto. Sicer pa havzavamo o vsem.“

Proslave se je udeležila tudi gospa **Pirke, po rodu Dunajčan** in sedaj že nekaj let živi v Spodnjih Vinarah. Vidno preseščena je rekla: „Navdušena sem nad tem, kar sem videla in doživela. To je živ dokaz, kako se vzgojiteljici trudita. Prav je, da je vzgoja dvojezična. Otroci pač ne poznajo sovraštva. To je dokaz, da moreta dva naroda skupaj živeti v miru in enakopravnosti.“

**Milena Gröblacher**, predsednica šentprimškega otroškega

Obe teti, Simona in Heli, ki sta nosili glavno breme v vrtcu tako med letom kot tudi na proslavi, sta bili zadovoljni z njenim potekom. Prav tako sta oboje zadovoljni z letom. Na vprašanje, kako naprej, je dejala Simona: „Polovica otrok bo šla v šolo, sedaj bodo pač prišli novi. Od teh večina zna slovensko. Ostali se hitro naučijo slovenščine, ker je vzgojni program dvojezičen.“

Sodelovanje s starši je zadovoljivo, saj pridejo na roditeljske sestanke skoraj zmeraj vsi“. Ker je zanimanje za vrtec veliko, je vedno več prijav kot je razpoložljivih mest. Polovica otrok je iz škocijanske občine, ostali pa iz drugih. Zato bi vrtec, če bi bil večji, mogel sprejeti še več otrok.

## Kulturni večer ob jezeru

Delavno Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni je prejšnji petek priredilo na Breznikovem campingu kulturni večer. Poslušalci, domačini in gostje, ki letujejo ali na campingu oziroma v okolici Zblaškega jezera, so se v zelo velikem številu zbrali okoli odra ob jezeru. Prišlo je staro in mlado ter prisluhnilo petju Mešanega pevskega zbora „Danica“, Trio „Korotan“ s pevci in cistranju Marijane Polzer. Z veliko pozornostjo so navzoči sledili rajanju folklorne skupine SPD „Zarja“ iz Železne Kaple.

Pred in med posameznimi točkami sporeda je Stanko Wakounig povedal par besed o Koroški, in

omenil tudi, vsaj ob robu, da živimo Slovenci v teh krajih.

SPD „Danica“ je letos priredilo že vrsto koncertov in kulturnih večerov za domačine in goste. Le malokatero prosvetno društvo na Koroškem skuša posredovati gostom, ki iščejo v deželi slovensko kulturo. Povrhu pa je omembe vredno, da je „Danica“ sama začela s takimi in podobnimi prireditvami in je našla že mnogo posnemalcev, tudi med nemškimi društvi. Zato velja pevkam in pevcem, godcem in vodstvu društva pohvala za tako veliko in dosledno delo.

Naslednji kulturni večer bo priredila „Danica“ jutri zvečer v Kulturnem domu v Št. Primožu. Pridite.



## Mačenska planina

V petek, 30. julija 1982, zvečer, se je Mačenska planina pričela oživljati, saj smo polagoma prisopihali peš ali se pripeljali h Kosmovi koči pevke in pevci cerkvenege ter moškega pevskega zbora SPD „Kočna“. Na pobudo Jozija Partla smo se srečali z namenom, da se skupno pozabavamo in na-

### Dragi starši, možnost za prijavo za dvojezičen pouk imate prvih 10 šolskih dni po začetku šolskega leta.

smejimo po „naporni sezoni“. Za jedačo in pijačo je bilo poskrbljeno. Posebno čevapčiči so teknil po naporni hoji na planino. Ko smo bili vsi nasičeni in napojeni, smo posedli v krog okoli tabornega ognja, kjer smo peli in se smejali, da je odmevalo od Stola in od Kozjaka. Z nami sta bila tudi patra Roman in Ivan, ki sta oba prispevala dobro mero k veselemu razpoloženju. Bil je že daleč čez polnoč, ko smo se začeli spravljati spat v romantične kočice. Zbudili smo se seveda mnogo prezgodaj, a krave s svojimi zvoncei nikakor niso hoteli dati miru. Nekateri so se že kar zjutraj odpravili domov, drugi so še ostali in se povzpeli na kako bližnjo goro.

To srečanje na Mačenski planini bo gotovo ostalo vsem v prijetnem spominu. Upamo, da bomo imeli še kdaj tak „večer sanj“. Zahvala gre predvsem Kosmovemu Joziju, ki je pobudnik in organizator tega posrečenega večera.

## Praznik vseh

(Nadaljevanje z 2. strani)

ma slovenska. Brezigar se je v svojem govoru tudi lotil problemov v tržaški pokrajini po zadnjih občinskih volitvah. Predstavniki mladinske sekcije SsK je poudaril potrebo po vključevanju mladine v družbeno-politično življenje. Devinsko-nabrežinska občina je pobratena z bežigrasjo občino. Zato so v nedeljo nastopile prosvetne skupine iz Ljubljane. Zelo je pritegnil poslušalce in obiskovalce benečanski kantavtor „Kleko“.

V soboto in nedeljo pa sta zagodla domača ansambla, Aries in Galebi in dolgo v noč so se navzoči zadržali na „Našem prazniku“.

Pred šestimi leti, ko je v Nabrežini Slovenska skupnost priredila prvi „Naš praznik“, so organizatorji z velikim optimizmom prijeli za delo. Danes pa je „Naš praznik“, vseeno v kateri občini, tisto srečanje Slovencev, pa najsi gleda na svet s te ali one plati. Naslednji praznik bo v občini Zgonik, v septembru pa bosta še praznika v Dolini in v Barkovljah.

## Obiščite galerijo Wernerja Berga

Vodstvo Werner Bergove galerije sporoča, da je galerija v Pilberku od četrta, 20. 5. 1982 do 31. 10. 1982 spet vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure odprta.

Obisk galerije je po dogovoru možen tudi izven navedenega časa.

Tudi letos je razstavljenih večje število slik, katerih še nikjer niso pokazali. V posebnem prostoru je nameščena cela vrsta fotografij iz umetnikovega življenja.

ŽITARA VAS VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD „Trta“ Žitara vas  
Kraj: ljudska šola v Žitari vasi  
Čas: nedelja, 15. avgusta, ob 20. uri

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), urednika: Janko Kulmesch in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: 042 22/51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.



## 10. mednarodno ribiško tekmovanje »Masten črv — mastna riba«

**Ko je zadnje soboto vzhajalo sonce, je bilo še vse tiho pod tinjskim železniškim mostom. Le tu in tam je kakšna ptica zažvrgolela svojo jutranjo pesem. Nenadoma je ta kraj ob Dravi zaživel. Iz vseh krajev so se bližali ribiči, nekateri z avtomobili, drugi s kolesi, tretji pa celo peš. Vsak je nesel ribnico. Ribiško društvo »Rebrca«, predsednik društva je Lado Hajnžič, je namreč v soboto, 31. julija 1982, organiziralo 10. mednarodno ribiško tekmovanje.**

Ob šesti uri so se ribiči zbrali pod tinjskim železniškim mostom pri Kamnu, pri izlivu Krke v Dravo. 230 ribičev je sodelovalo pri tem tekmovanju. Najmočnejše zastopstvo so imeli seveda domačini — Korošci. Sodelovali pa so tudi Francozi, zahodni Nemci, Nizozemci, nekaj Štajercev in lepo število Dunajčanov. Staro in mlado se je zbralo pri Dravi in vsak je upal, da bo ulovil čim več rib. Najmlajši udeleženec tekmovanja je bil 8-letni Robert Ladinsky iz Velikovca.

Ob šesti uri zjutraj so ribiči žrebali za štartne številke.

Ob sedmih pa so se vsi udeleženci postavili na svoje prostore. Vsak je nataknil na trnek črva ali repico, polento in druge za ribe „okusne“ jedi. Nekateri so že ujeli prve ribe, drugi pa so morali še vedno čakati, da si kakšna riba premisli in požre vabo. Ribnice so se krivile in riba za ribo je priletela na suho. Rdečerepke, smuče, ploščice, linje, poduste in krape, vse



te vrste rib so ribiči potegnili iz Drave. Vsak je zavidal sosedu, če je le-ta ujel kakšno bolj „mastno“ ribo. Ta se mu je pa le nasmehal in rekel: »Masten črv — mastna riba!«

Štiri ure so ribiči sedeli ob Dravi in čakali. Ob 11. uri pa so priredi-

telji šli od ribiča do ribiča in stehali so ulov. Ocenjevali so namreč množino ujetih rib, pa ne, kot nekateri mislijo, teže posameznih rib.

Vsak ribič je živčno pričakoval rezultat tekmovanja. Zmagal je član ribiškega društva »Rebrca« Engelbert Krutner, ki je nalovil 5,20 kilograma rib. Drugi je postal Bruno Kruwat, nalovil je 2,93 kilograma rib, tretja pa sta bila Milan Dorič in Jožef Ibovnik.

Nagrado za žlahtno ribo je dobila hčerka predsednika rebrškega ribiškega društva Hajnžiča, Izabela Hajnžič. V nakrajšem času je ujela smuča.

Ribiče so čakale tudi zelo lepe nagrade. 45 pokalov je zbralo ribi-

ško društvo »Rebrca«. Tudi deželni glavar in razni deželni poslanci so darovali ribičem pokale. Ker pri tem tekmovanju sodeluje tudi precejšnje število Štajercev, je tudi štajerski deželni glavar dr. Krainer daroval pokal. Zahvaliti pa se je treba tudi vsem trgovcem in podjetnikom, ki so to srečanje z različnimi nagradami podprli. Ribiči pa so to srečanje tudi znali dobro praznovati. Marsikdo je bil po tekmovanju tako moker kot riba v vodi — seveda od znotraj. Ribiči pa pri tem tekmovanju niso bili le nasprotniki temveč tudi prijatelji, ker ribolov je navsezadnje le prelep konjiček.

Ribiško društvo »Rebrca« pa bo priredilo prihodnjo nedeljo v zahvalo za uspešno tekmovanje tradicionalno ribiško mašo na Rebrci. Po maši pa bo ples. Tam lahko vsi ribiči govorijo o svojih resničnih in manj resničnih ribiških dogodivščinah.



## Nočno romanje k Sv. Hemi

V petek, 29. julija, je Katoliška mladina Globasnica vabila mladino na nočno romanje k Sv. Hemi. Ob pol desetih zvečer se je zbrala mladina pred globaško cerkvijo, kjer so bile še skupne pevske vaje. Po pevskih vajah, ki jih je vodil kaplan Marjan Schuster, se je mladina podala na pot. Po skupinah in parčkih se je mladina počasi bližala svojemu cilju, kjer so zvonovi cerkve Sv. Heme že vabili romarje k sv. maši. Luna je kazala romarjem pot skozi temno noč, ki je prekrivala nje in goro. Kratko pred polnočjo so romarji prispeli na goro. Mašo, ki je v svojem načinu precej spominjala na Taizé, je bral kaplan Jožef Valeško. Med mašo je mladina sedela na kamnitih tleh ter prepevala pesmi iz Taizeja.

Po maši so mladinke in mladinci zanetili pred cerkvijo kres, okoli katerega so posedli, veselo prepevali ter se ob prijetnih pogovorih zabavali do zgodnjih jutranjih ur.

Povprašali smo udeležence, kako jim je ugajalo. Odgovorili so sledeče:

**Helga Zdouc, Rinkole:** »To nočno romanje je dobra prilika, da se mladina sreča, se pogovarja in obenem versko pogloblja. Predvsem mladinska maša mi je zelo ugajala. Pri maši se popolnoma sprostiš, pozabiš na vse težave življenja. Bilo je to za me izredno doživetje, ki mi bo ostalo dolgo v spominu. Na žalost pri nas med letom ni več podobnih prireditev. Veselilo bi me, če bi v bodoče bilo več takih prireditev, kjer se lahko mladina sreča v tej obliki.«

**Janja Stern, Št. Lipš:** »Jaz sem letos že tretjič zaporedoma na tem romanju. Ker mi je zadnja leta romanje zelo ugajalo, sem letos organizirala kombi. Tako je nas prišlo iz Št. Lipša kar lepo število. Tak način mladinske maše mi sicer zelo ugaja, a mislim, da bi morala mladina ustvariti svojo obliko maše in ne kopirati tajzejskega načina, ki nikakor ne more uspeti.«

**Erni Partl, Bistrica:** »Ravno prihajam iz Taizeja. Opazila sem, da je tudi tukaj način verskega poglobljanja podoben tajzejskemu. Mislim pa, da je to romanje za to prekratko. Kljub temu sem zelo navdušena, sploh pa, ker sem prvič tukaj. Poleg tega se mladina ob tabornem ognju spoznava in tako ob tej priliki naveže nove stike. Naslednje leto se bom romanja prav gotovo spet udeležila, ker

sem letos doživela res lepo romanje.«

**Hanzej Lubas, Vogrče:** »Letos sem prvič na tem romanju. Prišel sem predvsem zaradi tega, ker me je zanimalo, kakšno je tako romanje. Moram reči, da sem globoko razočaran. To romanje nima več tistega pravega značaja, kot bi ga sicer romanje moralo imeti. Preveč se skuša vnesti tajzejskega duha med našo mladino. Romanje nima več osnovne vrednote, postalo je več ali manj družabno srečanje mladine, ki ne ve kaj bi zvečer delala oz., ki je starši drugače ne spustijo zvečer na veselice. Upam, da bo naslednje leto boljše.«

**Walter Kapp, Blato:** »Sem prvič na romanju in se mi zdi zelo lepo. Tišina, ki je vladala med mašo in med pohodom me je popolnoma ujela. To je zame nekaj popolnoma novega, kar še doslej nisem poznal. Veselilo bi me, če bi podobne prireditve organizirali tudi pri nas doma v naši fari.« Silvo Kumer

## Mladina v TAIZÉ

Na povabilo Katoliške mladine so se v nedeljo, 18. julija, mladinci iz vseh predelov dvojezične Koroške odpravili na pot v Taizé v Francijo.

Pot jih je vodila preko Tirolske, Predarlške, Liechtensteina, do Einsiedelna v Švici, kjer so mladinci prenočili. Šele drugi dan so prispele v romarski kraj mladine — Taizé. Skupino sta vodila kaplana Marjan Schuster in Jože Valeško.

Namen laičkih bratov v Taizeju je združitev pravoslavnih, protestantskih in katoliških kristjanov.

Mladinci, ki so živeli v šotorih, so se porazdelili v razne delovne skupine, nekateri pa so se odločili za skupino molka in premišljevanja. Mladina naj bi v teh skupinah našla pot in smisel življenja.

V skupnih mnogojezičnih mašah, tudi slovenščina je bila pri teh mašah upoštevana, je mladina molila za spravo in enakopravnost med narodi.

Tudi iz Jugoslavije je prispelo približno 350 mladincev in zadnji dan so imeli le-ti skupno s koroškimi Slovenci slovensko-hrvaško mašo. Teden je hitro minil in mladina se je morala ločiti od vseh novih in starih prijateljev.

Aleksander Jakovljev:

## Umetnik

1.

Zahar se je zleknil v stolu in se zarezal:

„No, prijateljček! Mene že ne boš ujel, na-na!“

Pomembno je pomežiknil z levim očesom in naredil jako prebrisan obraz. Vse skupaj: obraz, drža in smeh, je kazalo, da se ga je Zahar že zadosti nalezal. Zdaj so mu morale privreti iz globine srca vse najbolj tajne misli. Zahar je bil potreben iskrenega, glasnega pomenka.

„Ne boš me ujel, tisto pa že ne,“ je prepričevalno ponovil. „Naj le pridejo zdaj noter vsi miličniki ali magari sam višji davkar. Naj me vprašujejo potem: ‚Kako je to, Zahar Terentjevič, da sedite v obednici, v Delavskem domu, in sicer popolnoma natreskani? Ali vam niso tu postregli z žganjem? Mar ne veste, da so prepovedane alkoholne pijače v teh prostorih?‘ — ‚Nikakor ne, tovariši,‘ jim bom rekel, ‚narobe razumete vso stvar. Kajti stvar je ta, da sem se ga nalezal kar doma in le za kratek čas prišel potem v Delavsko kuhinjo.‘ Tako jim bom rekel in amen. Natakari, prijatelj, mar ni prav tako? Nikar se ne boj, da te bom iz-

dal! Nikoli v življenju, dragi moj. Vse, kar je prav, a nikoli nisem bil ovaduh!“

Zahar se je ozrl po bližnjih mizicah, a ljudje, ki so sedeli tam, so bili zatopljeni v lastne pomenke. Nihče se ni menil za njegovo modrovanje. Zahar je postal užaljen, se namrdnil in obmolnil.

„No, lepo tovarišijo imam,“ je rekel očitajoče, zaprl oči in na vso moč pričel peti: ‚Po planin'cah sonce sije, v prazen žep moj toča bije...‘ Slutil je vnaprej, da bo takoj pohitel k njemu natakari, mu pričel prigovarjati, ga svariti in mu groziti. Kmalu se bo razvnel spor in splošen vik. Prav je, to je življenje!

V resnici, preden je odpel Zahar prvo kitico, se mu je že spustila na pleča neka roka. Zahar se je pripravil na boj. Ni se obrnil, ni odprl oči in glasno je zavijal naprej.

A nekdo se je zasmejal in vzradoščen glas mu je zaklical naravnost v uho: ‚O, glej ga no! Glej, kdo tu razgraja! Najbrž si slutil, da te potrebujem, ker si se nam oglasil?‘

Pevec je odprl oči. Zagledal je živahnega moža v meščanski noši, s pristriženo klinasto črno bradico. Črna bistra očesca so se smejala.

Zahar je planil na noge, široko odprl usta in dvignil desnico, kot da bi se hotel ubraniti privida.

„No, kaj zijaš tako začudeno?“ se je namrdnil urni mož, „ali me še nisi spoznal?“

„Jaz... da vas ne bi spoznal, vas, Jakob Matvejič, gospod Muriljov...“ je zamrmral Zahar s pretrgano razburjenim glasom.

Mož mu je živahno prikimal:

„No, sicer nimamo nobenih gospodov več, a drugače

imaš prav. Jaz sem res državljan Muriljov in Jakob Matvejič. Torej me še poznaš?“

Muriljov je porinil k mizi prazen stol, se urno usedel in prebrisan pomežiknil pevcu. A Zahar ga je slejkoprej molče gledal z izbuljenimi očmi, kot da bi se bil na mah streznil.

„Torej ste vendar živi? A, Jakob Matvejič? Kako pa to? Vsi so pravili: Ni več Muriljova, vojna ga je vzela. In glej ga: tu je Muriljov v lastni osebi...“

„Res, res, to sem jaz osebnost. In veš kaj, Zahar Terentjevič, pote sem prišel, samo pote.“

Trenutek sta molče gledala drug drugega.

„Póme da ste prišli? Vi, Muriljov, Jakob Matvejič?“

„Da, da, samo pote.“

„Pome da ste prišli? Vi, Muriljov, Jakob Matvejič?“

„No, da, saj ti pravim. Potrebujem dobre mojstre, a kje naj jih zdaj vzamem? Skoraj vsi so v teh letih umrli.“

„Nak, pome da ste prišli?“ je divje, na ves glas zaklical Zahar. „Vi, Jakob Matvejič? Mojstre potrebujete, pravite? Prave, dobre mojstre?“

Zahar se je vzravnaval počasi in težko, kakor vzhajajoče testo. Obraz mu je zažarel. Glas je postajal vedno močnejši. S široko odprtimi, neumnimi očmi je divje gledal Muriljova in nenadno iztegnil levico predse.

„De-vet! Devet let! Prijatelj, dravec, pomisli: devet let ni nihče vprašal po dobrem mojstru! Devet let nisem niti povohal pravega dela!“

Z obema rokama se je prijel za glavo, se na mah spustil v stol in zarjovel na vso gostilno:

„De-vet le-let!“



od sobote, 7. avgusta 1982

do četrtna, 12. avgusta 1982

## AVSTRIJA

## TV

## LJUBLJANA

1

**SOBOTA, 7. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Latinščina — 9.50 Angleščina — 10.05 Latinščina — 10.20 Angleščina — 10.35 Mi — 11.05 Živalske zgodbe — 11.25 Arheologija svetega pisma — 11.55 Nočni studij — 13.00 Poročila — 15.25 Nemogoči gospod Pitt — 17.00 Športni ABC — 17.30 Fliper — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Franc Liszt — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Napačna mačka — 22.00 Šport — 22.20 Klimbim — 23.10 Jazz — 23.55 Poročila.

**NEDELJA, 8. avgusta:** 11.00 Ura tiska — 14.55 Tvoji, moji naši — 16.45 Nils Holgerson — 17.10 Krompir — 17.15 Helmi — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Srečanje s človekom in živalmi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Šport — 20.15 Minna von Barnheim — 22.20 Šport — 23.35 Poročila.

**PONEDELJEK, 9. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v lonček — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Nemogoči gospod Pitt — 12.05 Gospodje iz Vallasa — 13.00 Poročila — 15.00 Edgar iz Tamaraka — 15.50 Zemlja kot magnet — 16.35 Popej — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Nekoč je bil človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Živali in ljudje — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Kaz & Co — 21.50 Šport — 22.20 Poročila.

**TOREK, 10. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 9.45 Angleščina — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Milijon za ogenj — 11.40 Pestra klasika — 11.50 Zemeljski čudeži — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 15.00 Edgar iz Tamaraka — 15.50 Popej — 16.10 400.000 kilometrov in nazaj — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Nečak iz Amerike — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Teleobjektiv — 21.00 Človek — 21.45 Karibika — 22.30 Poročila.

**SREDA, 11. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Tudi hec mora biti — 9.35 Latinščina — 9.50 Angleščina — 10.05 Latinščina — 10.20 Kaj morem postati — 10.35 Očarljivost gozda — 12.15 Teleobjektiv — 13.00 Poročila — 15.00 Edgar iz Tamaraka — 15.50 Živalske pripovedke — 16.10 Srečanje z Jupiterjem in Saturnom — 17.00 Nenavadno

darilo — 17.30 Pinokijo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Policijski inšpektor — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Indijska ruta — 21.35 Vibrafon — 22.25 Poročila.

**ČETRTEK, 12. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Angleščina — 10.15 Latinščina — 10.30 Indijska ruta — 11.55 Popej — 15.05 Gospa Vallas — 13.00 Poročila — 15.00 Edgar iz Tamaraka — 15.50 Veselje nad srečo — 16.00 Kaj je s soncem — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Slike naše zemlje — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Vroče poletje — 21.10 150-letnica konjske železnice Budweis-Gmünden — 22.00 Šport — 22.50 Poročila

**PETEK, 13. avgusta:** 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Latinščina — 9.50 Angleščina — 10.05 Latinščina — 10.35 Mladinski koncert — 11.25 Arheologija svetega pisma — 11.55 Nočni studij — 13.00 Poročila — 15.25 Sedem let nesreče — 17.00 Risanje, slikanje, oblikovanje — 17.30 Fliper — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Mladina in glasba na Dunaju — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Heinz Conrads — 21.50 Šport — 22.45 Showdown — 23.20 Poročila.

2

**SOBOTA, 7. avgusta:** 15.15 Galakoncert — 17.15 Gorska dežela — 18.00 Teniš — 18.25 Poletni gledališki kole-

dar — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Leopard — 22.50 Vprašanja kristjana — 22.55 Milijon za ogenj — 0.05 Poročila.

**NEDELJA, 8. avgusta:** 13.30 Športni popoldan — 17.00 Velike reke — 17.45 Rok-pop — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Očarljivost gozda — 21.50 101 let kabareja — 22.50 Soap — 23.15 Poročila.

**PONEDELJEK, 9. avgusta:** 17.30 Kompas — 18.00 Znanje danes — 18.30 Alfa 1 — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Deske, ki pomenijo svet — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Berlin Chamisov trg — 0.10 Poročila.

**TOREK, 10. avgusta:** 17.30 Kompas — 18.00 Orientacija — 18.30 Alfa 1 — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Rdečo-belordeči kviz — 21.03 Dallas — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Vesolje v razstavi.

**SREDA, 11. avgusta:** 17.30 Kompas — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Alfa 1 — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kavarna Central — 21.05 Mladi Solnograd — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Ulovljeni občutki — 0.05 Poročila.

**ČETRTEK, 12. avgusta:** 17.30 Kompas — 18.00 Potovanje po Avstriji — 18.30 Alfa 1 — 19.30 Lucia di Lammermoor — 22.50 Razgovor z Wolfgangom Krausom — 23.50 Poročila.

**PETEK, 13. avgusta:** 17.10 Dvakrat sedem — 17.35 Poletni gledališki kalendar — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 22.10 Vprašanja Kristjana — 22.15 Jerry Cotton — 23.50 Poročila.

## RADIO CELOVEC

## SLOVENSKE ODDAJE

## Nedelja, 8. avgusta:

07.05—07.35 Duhovna misel — Naj pesmica naša darilo vam bo.

## Ponedeljek, 9. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Zbori pojo.

## Torek, 10. avgusta:

09.30—10.00 Pisani svet.  
14.10—15.00 Koroški obzornik — Minute z...

## Sreda, 11. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Da jih ne pozabimo — Za starejše letnike.

## Četrtek, 12. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Čas za popevko — Literarna oddaja.

## Petek, 13. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Za razvedrilo.

## Sobota, 14. avgusta:

09.00—09.55 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

1

**NEDELJA, 8. avgusta:** 8.45 Poročila — 8.50 Živ žav — 9.40 Ženske z obale — 11.10 TV kašipot — 11.30 Domači ansambli — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Poročila — 13.50 Avtomobilske dirke formule 1 za VN Nemčije — 16.00 Dnevni pregled SP v plavanju, vaterpolu in skokih v vodo — 17.00 Risanke — 17.15 Poročila — 17.20 Športna poročila — 17.35 Komisar Moulin — 19.15 Risanka — 19.23 TV in radio nocoj — 19.25 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Ilinden — 21.20 Človek brez meja — 21.55 Športni pregled — 22.25 Poročila.

**PONEDELJEK, 9. avgusta:** 16.35 Kmetijska oddaja TV Zagreb — 17.35 Poročila — 17.40 Eskimska zima — 18.30 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Zveza — 20.50 Kulturne diagonale — 21.35 V znamenju.

**TOREK, 10. avgusta:** 17.40 Poročila — 17.45 Mali pingvin — 18.00 Otroška folklorična ČSSR — 18.30 Obzornik — 18.45 Obramba in samozaščita — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Aktualno — 20.45 Propagandna oddaja — 20.50 Jean Christophe — 21.45 V znamenju.

**SREDA, 11. avgusta:** 18.00 Poročila — 18.05 Gusarji kapitana Gancha — 18.30 Obzornik — 18.45 Amaterski studio: KUD PTT — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Reportaža o mestu Ulcinj — 20.05 Igre brez meja — 21.30 Jazz na ekranu — 21.50 V znamenju.

**ČETRTEK, 12. avgusta:** 17.40 Poročila — 17.45 Zbis: Pastir — 18.00 Pot okoli sveta z osmimi notami — 18.30 Obzornik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Zahodni svet — 21.25 Miniature — 22.00 V znamenju.

2

**NEDELJA, 8. avgusta:** 16.45 Narodna glasba — 17.15 Tarzan zmaguje — 18.55 Risanka — 19.30 TVD — 20.00 Moj nasmeh in jaz — 20.30 Rock glasba — 20.45 Poročila — 20.55 Sinovi sonca — 21.25 Fontamara.

**PONEDELJEK, 9. avgusta:** 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Lutkarski pogovori — 18.30 Ljudske pripovedke — 18.45 Sonata v mesečini — 19.00 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 21.00 Poročila — 21.10 Srečanja v studiu.

**TOREK, 10. avgusta:** 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Palčki nimajo pojma — 18.45 Miniature za violino in klavir — 19.30 TVD — 20.00 Makedonska ljudska glasbila — 20.25 Spomeniki revolucije — 21.15 Poročila — 21.20 Koncert slovaškega komornega orkestra na dubrovniških poletnih prireditvah '82.

**SREDA, 11. avgusta:** 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Padla z neba — 18.45 Zeleni kabaret — 19.30 TVD — 20.00 „Sarapalja“ — 20.45 Poročila — 20.50 Kultura danes.

**ČETRTEK, 12. avgusta:** 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 „Jole, jole“ — 18.45 Muppet show — 19.30 TVD — 20.00 Filmski večer: Sladka ptica mladosti.

## Darovi za tiskovni sklad

Dr. Franc Starc, Klopinj 50.—; Erna Rigelnik, Klopinj 20.—; Zofka Šukle, Horce 20.—; Franc Mohar, Srče 20.—; Marija Lamprecht, Podgrad 10.—; Anita Tauer, Podgrad 40.—; Peter Grilc, Podgrad 20.—; Ursula Silan, Sreje 20.—; Mirko Hudl, Žirovnica 20.—; Herman Karisch, Sinčas vas 50.—; N. N. Sinča vas 20.—; Ana Logar, Pribla vas 20.—; Terezija Končič, Kazaze 20.—; Martin Komar, Kazaze 50.—; Preč. g. Florijan Zergoj, Kazaze 70.—; Karl Komar, Metlova 10.—; Ana Kraiger, Metlova 50.—; Elizabeta Dobrovnik, Metlova 20.—; Jože Kovač, Metlova 20.—; N. N.; Metlova 20.—; N. N., Rinkole 20.—; Janez Kaiser, Rinkole 20.—; Ana Marija Grilc, Pribla vas 20.—; Rudolf Rutar, Lohanke 20.—; Ignac Pörsch, Lohanke 20.—; Ana Haschej, Kokje 40.—; Mihael Zunder, Kokje 50.—; Marija Osojnik, Kokje 20.—; Ana Pasterk, Kokje 20.—; preč. g. Franc Brumnik, Dobrla vas 20.—; Helena Sienčnik, Dobrla vas 100.—; Peter Mohar, Dobrla vas 520.—.

II.

„Že prav, nikar tako ne vpj! Tudi zdaj boš našel ljudi, ki te bodo razumeli.“

„Jakov Matvejič, dragi prijatelj! Saj že devet let nisem naredil nobene poteze s čopičem, da bi bila kaj vredna. De-ve let!“

„No, zdaj boš imel dosti prikljike. Saj si vendar slišal, koliko se bo zopet gradilo? Tudi sovjetji potrebujejo zdaj dobre mojstre.“

Zahar je brez potrebe odprl roko, kot da bi hotel stisniti v objem zrak, spustil glavo na mizo in izbruhnil v blažen vinjen jok.

Muriljov se je sklonil k njemu, mu prigovarjal in ga tolažil.

Zahar in Muriljov sta vstopila v veliko sobo, bodočo ravnateljstvo pisarno. Stene so bile že pripravljene: jako gladko zličene in rožnato pobarvane. Zahar je otipal zid z dlanjo, ga poskušal pri tleh in tako visoko, kamor je segla roka. Muriljov je stal sredi sobe in ga molče opazoval.

„No, kako se ti zdi? Ali bo šlo?“

Zahar se je namrdnil:

„Poprej smo že boljše polirali stene. Jaz bi še enkrat vzel v roke votlič.“

„Nikar ne misli na to, kar je bilo. Saj se ne bo več povrnilo. No, zdaj si si ogledal. Lahko boš pričel. Tudi tako bo držalo.“

(Dalje prihodnjič)

Muriljov se je smejal:

„No, le pomiri se, Zahar Terentijč. Zdaj boš pa res dobil pravo, dobro delo. Saj me vendar poznaš. Sam veš, da te ne bi klical na slabo, manjvredno delo.“

„Prijatelj, jaz da ne bi vedel? Prijateljček, saj vem!“

„No, pa dobro, vse je v redu — pomeniva se o poslu. Pss, tovariš natakari! Prinesite nama piva, no, recimo šest steklenic, in tudi prigrizka — imate morda klobaso s kislim zeljem? Že prav, prinesite pač, kar imate...“

Zahar ga je gledal ves srečen in se naravnost bal, da samo sanja.

„Jakov Matvejič, prijatelj, ali veš? Tako daleč sem že prišel, da sem si že ječo ogledal od znotraj.“

Muriljov se je plašno ozrl, kot da bi ga kdo z gorjačo tresčil po tilniku, postal je resen in prav tiho je vprašal:

„Kaj, zaprt da si bil?“

„Kaj pa,“ je glasno nadaljeval Zahar, „samo zaradi svoje obrti sem prišel v ječo.“

„Kako pa to?“

„Tako... Nalezal sem se nekoč žganja in na glas zaklical sredi ulice: ‚Dol s sovjetji!‘ Seveda so me takoj zašili. ‚Zakaj ne maraš sovjetov?‘ so me vprašali. ‚Zato ne, ker ni pod sovjeti nobenega posla za pleskarje. Jaz sem od mladih nog poklicni pleskar, a odkar imamo sovjete, ni nikjer nobenega dela za pleskarje.‘ Zato sem jim naravnost povedal: ‚Če ni pod sovjeti nobenega zaslužka za pleskarje, dol s sovjetji!‘“

„Jej, jej! Kako moreš še zmerom po starem razgrajati! Časi so se spremenili. Mar ne veš, da bi te lahko ta neumnost stala življenje?“

„No, pa kaj zato, Jakov Matvejič!? Povejte mi: čemu bi

še živel? Kaj imam od življenja, če ni nikjer nobenega posla za pleskarje?“

„To je bilo samo po vojni. Zdaj smo že pričakali druge čase. Saj vidiš, da sem pote prišel. Imam zate pravo delo. Le povej mi naravnost: ali boš šel z menoj na vlak ali ne?“

„Jaz? Jakov Matvejič! Kaj praviš? Veš kaj? Če mi boš ti zdaj rekel: ‚Zahar, pojdi peš v Saratov, tam imam zate dobro delo, takoj bom šel. Še sezul se bom, pa bos gazil po snegu!‘“

„No, zakaj bi šel bos? Še škornje ti bom kupil, če jih nimaš. A povej naravnost, ali se hočeš vpisati v našo pleskarsko zadrugo? Veš, zdaj je vse drugače, zdaj ni več polirja in delavca. Zdaj smo vsi enaki pred postavo. Nove zakone so spisali...“

„Kaj mi mar! Le uredi vse, Jakov Matvejič, kakor ti bo prav. Jaz bom z vsem zadovoljen. A povej mi rajši, ali se še spomniš na Lihačova?“

„Bodi no tiho! Lihačova ni več. Naj mu sije večna luč, a ni treba, da bi se ga spominjala.“

„Ne, počakaj... Milijonar je bil, bogataš, saj veš... Dolgo me je gledal, kako sem delal, vzel potem iz žepa cekin, desetrubeljski zlatnik, in mi ga poklonil: ‚Vzemi, prijatelj,‘ je rekel, ‚da ti bo za pijačo. Ti si res pravi umetnik v svoji stroki!‘ Kaj, ali ne velja nekaj tako priznanje?“

„Nič se ne boj, Zahar. Tudi zdaj se bodo našli ljudje, ki te bodo znali ceniti.“

„Ceniti? Nikar ne misli, da mi je toliko za deset rubljev! No, jaz hočem delati za pametne ljudi, ki me bodo razumeli. Naj vedo, koliko je vredno moje delo. Samo to hočem, ti pravim, nič več!“



## Romanje Katoliške mladine v Taizé

Na povabilo Katoliške mladine smo se v nedeljo, 18. julija, mladinci iz vseh delov dvojezične Koroške odpravili na pot v Taizé v Franciji.

Preko Tirolske, Predarlške ter Liechtensteina smo proti večeru prispeli v Einsiedeln v Švici, kjer smo prenočili. V ponedeljek po jutranji maši smo nadaljevali vožnjo in dosegli malo utrujeni, a polni pričakovanj naš cilj. Med potjo smo se spoznavali in opazili, da sta med nami kaplana Jože Valeško in Marjan Schuster.

V Taizeju je frère Roger ustanovil skupino, ki obsega sedemdeset laičkih bratov, katerih namen je ekumenizem, združitev pravoslavnih, protestantskih in katoliških kristjanov. Skušajo živeti evangelij v uboštvu, ponižnosti in čistosti. Tu se srečuje približno dvajset let tudi mladina iz vsega sveta v diskusiji in meditaciji.

Tudi mi smo imeli izbiro med pogovorom in molkom.

Pri razgovorih sicer spoznaš obilo ljudi, problem je le jezik, ker je treba vse prevesti in je težko slediti diskusiji, če ne znaš angleško.

Druga možnost je bila ta, da preživiš ves teden v molku in tišini. Ne da se pripraviti brez besed in ni mogoče, da bi nastala neso-

glasja. Edini sredstvi komunikacije sta pogled in nasmeh.

Bereš ali premišljuješ, se sprehaš po lepi pokrajini. Telesno in duševno si odpočiješ; zbiraš novih moči; v molčanju se naučiš poslušati samega sebe.

Skupne molitve in petja se je vsak lahko udeležil trikrat dnevno pred kosilom; a nič ni bilo prisiljeno, vsak je ravnal po svojih priljubah in željah.

Pred odhodom je ob polnoči bila slovensko-hrvaška maša, kar nam je dalo še posebni (domači) občutek. Tudi sveto pismo je bilo brano vsak dan v francoščini, angleščini, španščini, italijanščini, holandšči-

ni, hrvaščini, nemščini in slovenščini.

Domovgrede preko Montblancskega predora smo ostali v ponedeljek 26. julija v Lignanu, kjer smo se kopali in uživali Pizzo.

Postala je lepa družabnost, da sem se prav težko ločil od vseh novih in starih prijateljev, katere sem v tem času vzljubil. „A nima smisla, da si žalosten, da je minulo, bodi le srečen, da je bilo.“

Skušati moraš dom nadaljevati, živeti kar si si tukaj pridobil in tudi širiti med domače.

V tihi molitvi je odnos do Boga mnogo globlje in osebnije.

Naučiš se občutiti živo vero kot moč, čutiš družabnost z obilom ljudi, in nikjer ni tega vtisa nesmielnosti, katerega se ne moreš in ne znaš braniti, če srečaš le otrepčle like, brez pravega življenja, obstale razvoje: novo zaupanje v Boga in vero te izpolni. Udeleženec



## Tekme SAK v jesenski nogometni sezoni 1982

14./15. avgusta 1982  
Šmihel — SAK

21./22. avgusta 1982  
SAK — Grabštanj

28./29. avgusta 1982  
Breže — SAK

4./5. septembra 1982  
SAK — Annabichl

11./12. septembra 1982  
Žrelec — SAK

18./19. septembra 1982  
SAK — Sinča vas

25./26. septembra 1982  
Možberk — SAK

2./3. oktobra 1982  
SAK — KAC

9./10. oktobra 1982  
Treibach — SAK

16./17. oktobra 1982  
SAK — Št. Andraž

23./24. oktobra 1982  
ATSV Wolfsberg — SAK

30./31. oktobra 1982  
SAK — Velikovec



### Tekme SAK v Dobrli vasi

v nedeljo, 8. 8., ob 8.30  
Dobrla vas 23 — SAK 23  
in ob 10.15  
Dobrla vas I — SAK I



### Naš športni reporter

Jurij Perč

Konec tedna se bo pričela nogometna sezona 1982/83. Slovenski atletski klub bo v nedeljo gostoval v Dobrli vasi, kjer bo slovenska enajsterica lahko dokazala, da se je pod vodstvom novega trenerja pripravila na sezono boljše, kot se je pripravljala zlasti lansko leto. Pravkar se je člansko moštvo vrnilo s priprav v Novem Sadu, kjer so igralci imeli odlične po-

igralci iz Slovenije. Odbor kluba je bil mnenja, da je treba „stare legionarje“ zamenjati z novimi. Tako so se poslovili od SAK vratar Ahlin, Drnovšek in trener Babšek, ki pa se je že pridružil nogometnemu klubu v Porečah. Novi igralci, ki bodo ojačili slovensko enajsterico v novi sezoni so Markun, Lazarevič, Salkič in Rajič. Vsi bodo prihajali vsaj enkrat tedensko v Celovec, kjer

Taka ureditev je zelo dobra, saj se bodo morali vsi potruditi, če bodo hoteli igrati. Vsekakor pa je trener Redjo Avdič mož na pravem mestu — kolikor lahko sodimo po kratki dobi njegovega dela pri SAK-u. Njegova naloga bo tudi, da bo skrbel za mir in disciplino med igralci, za disciplino v igri. Vsi pričakujemo, da bo letošnje prvenstvo za slovensko enajsterico potekalo ugodneje, kot v minulem prvenstvu.

Zopet pišejo koroški dnevnik, da je SAK favorit za vstop v koroško ligo.

Lansko leto je SAK prav tako veljal za favorita. Napaka, ki so jo napravili igralci lani, se letos ne sme ponoviti. Verjeli so časopisom, sami so bili prepričani, da so najboljšo moštvo v svoji skupini. Splavale so točke, ob koncu sezone je moštvo bilo uvrščeno le na 6. mestu.

SAK bo lahko dokazal, da je najboljšo moštvo v svoji skupini le z dobro igro in z dobrimi uspehi. Z govorjenjem in hvalešanjem pa bo uspeh izostal in ob koncu prvenstva bodo zopet vsi „tuhtali“ zakaj moštvo ni uspelo doseči zaželenega (možnega) cilja. Dobre tekme in dobri rezultati pa bodo privabili tudi več gledalcev. Dobra tekma in disciplinirana enajsterica — SAK bo lahko pridobil vrsto novih prijateljev, ki jih potrebuje.

## Ob začetku prvenstva

goje. Dobro možnost, da je spoznal skoraj vse igralce članskega moštva, pa je imel tudi novi trener. Nekaj igralcev se priprav na žalost ni moglo udeležiti, kljub temu pa bo trener lahko izbral za nedeljo najboljšo enajsterico.

Vsi upamo, da se je SAK dobro pripravil na dolgo nogometno prvenstvo in da je pozabil na slabo vigradno kolo minulega prvenstva. SAK pa se bo v nedeljo predstavil tudi z novimi

bodo skupno z ostalimi nogometniki kluba redno trenirali.

Štirje igralci torej iz Slovenije, le trije pa bodo lahko igrali. Pravilo — če to lahko tako imenujem — da legionarji morajo igrati, bo prav tako padlo pod mizo. Igrali bodo tisti, ki bodo najbolj ustrezali. Če bodo odgovorili legionarji in če bodo domači igralci boljši od njih — imena ne bodo igrala nobene vloge — slabši bodo sedeli na klopci.

## Izpit z odliko

Bivši predsednik Slovenskega atletskega kluba in letošnji trener koroškega šolarskega prva-ka Avstrija Celovec, Franci Šmid, je pretekli teden v Lindabrunnu v Nižji Avstriji pred izpitni komisiji, v kateri je bil med drugimi tudi trener avstrijske nogometne reprezentance Georg Schmid, opravil z odliko trenerski izpit. Na Koroškem imamo doslej 35 tako visoko kvalificiranih trenerjev, kar kaže, da se od kandidatov zahteva veliko strokovno znanje. Prav razveseljivo je, da šteje tudi eden izmed naših rojakov odslej naprej med najbolj kvalificirane koroške trenerje. Uredništvo čestita novemu trenerju k temu odlič-



nemu uspehu in mu želi na njegovi nadaljnji trenerski poti obilo uspeha.

## Z NAŠIM TEDNIKOM ob najlepšem delu krasnega Jadrana

**Kdaj:** od 30. septembra do 7. oktobra 1982

**Kje:** TUČEPI na Makarski rivieri hotel JADRAN s komfortnimi sobami kategorije B in z lastno plažo.

Poleg kopanja bo dosti možnosti za ogled znamenitih krajev kot Mostar, Makarska, Dubrovnik i. dr. ter otokov Hvar, Brač in Korčula.

**Ponudba vsebuje:** Polni penzion v hotelu JADRAN. Vožnja z avtobusom iz Celovca v Maribor in nazaj.

Polet iz Maribora v Split in nazaj. Vožnja z avtobusom iz Splita v Tučepi in nazaj.

**Spremljata:** Zastopnik Našega tednika in slovensko govoreči vodič.

**Cena aranžmaja znaša 2850.— šil. na osebo.**

**Ponudba velja, če se javi najmanj 45 oseb.**

Dragi bralci, koristite to izredno priliko za dopust ob lepem Jadranu in se čimprej (najkasneje pa do 21. avgusta 1982) javite na upravi Našega tednika, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, telefon 0 42 22/51 25 28, kjer dobite še podrobnejše informacije.



V Katoliškem domu prosvete od sobote, 14. avgusta 1982, ob 18. uri, do nedelje, 22. avgusta 1982, do 13. ure

### LEPI DOPUSTNIŠKI DNEVI V TINJAH Z LATINŠČINO KOT POGOVORNIM JEZIKOM

**Povabljeni so:**

- študentke in študentje srednjih in visokih šol
- profesorji latinščine
- teologi in duhovniki
- vsi, ki bi radi doživeli in govorili latinščino kot resnično živ jezik

**Latinščina ni težka, kajti mi delamo drugače!**

V primeru, da še imaš kje doma kakó latinsko slovnico in da se še z grozo spominjaš kakega „hudega“ latinskega profesorja, pusti, prosim, oboje doma — slovnico in spomin na profesorja — in pridi veselo in brez težave k nam, kajti MI DELAMO DRUGAČE!

**Voditelj tečaja:**

Univ. prof. dr. p. Suitbert H. Siedl, OCD, Salzburška univerza

**Prireditelj:**

Katoliški dom prosvete SODALITAS v Tinjah/Tainach skupno s salzbursko nadškofijo in krško škofijo.

**Prispevek:**

1. Prispevek za tečaj 600.— šil. za študente: 300.— šil.
2. Prispevek za penzion na osnovi 2-posteljne sobe s polnim penzionom
  - a) Soba s tušem + WC: 220.— šil. na dan
  - b) Soba s tekočo vodo: 200.— šil. na dan

za študente tudi pri cenah za penzion 20% popusta

**Prijave:**

Pismeno na Katoliški dom prosvete v Tinjah

Udeležba pri celotnem programu je pogoj za obisk FERIAE LATINAE v Tinjah.